C/2026/3084

2026.6.10.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Útmutató dokumentum a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló (EU) 2025/40 rendelethez

(C/2026/3084)

E bizottsági útmutató dokumentum tárgya és hatálya

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló (EU) 2025/40 rendelet ([1]) (a továbbiakban: PPWR) 2025. február 11-én lépett hatályba, és 2026. augusztus 12-től alkalmazandó.

Elfogadását követően, valamint a Bizottság környezetvédelmi omnibusz csomagjával és a szélesebb körű egyszerűsítési erőfeszítésekkel összefüggésben a Bizottság jelentős számú kérdést kapott az érdekelt felektől, köztük a tagállami hatóságoktól a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet egyes rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatban. A gazdasági szereplők és a tagállamok általi hatékony és időben történő végrehajtás támogatása érdekében a Bizottság minden tőle telhetőt megtett annak érdekében, hogy válaszoljon a feltett kérdésekre, és a lehető leghamarabb biztosítsa az egyértelműséget és a jogbiztonságot.

E célból a Bizottság kiadja ezt az útmutató dokumentumot a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet egyes rendelkezéseinek értelmezéséhez azzal a céllal, hogy megkönnyítse a rendelet Unió-szerte egységes alkalmazását. Ezt az iránymutatást a Bizottság által az érdekelt felekkel folytatott folyamatos párbeszéd részeként kidolgozott, gyakran ismételt kérdések (GYIK) egészítik ki.

Ez az útmutató dokumentum az Európai Unió Bíróságának az uniós jog értelmezésére vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlatán alapul, amely szerint az értelmezéshez nemcsak a rendelkezés szövegét, hanem szövegkörnyezetét, és annak a jogi aktusnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi ([2]).

Ez az útmutató dokumentum nem helyettesíti, egészíti ki vagy módosítja a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet rendelkezéseit, amelyek önmagukban meghatározzák az alkalmazandó jogi kötelezettségeket. Nem elszigetelten kell vizsgálni, hanem a vonatkozó jogszabályokkal összefüggésben kell értelmezni, és nem minősül önálló hivatkozásnak.

Figyelembe véve az érdekelt felek további észrevételeit és a szabályok alkalmazása során szerzett gyakorlati tapasztalatokat, ez az útmutató és az azt kísérő, gyakran ismételt kérdések szükség esetén frissíthetők.

Mindazonáltal az uniós jogszabályok kötelező erejű értelmezésére kizárólag az Európai Unió Bírósága rendelkezik hatáskörrel.

A Bizottság az elkövetkező 2-3 évben több végrehajtási intézkedés – például végrehajtási jogi aktusok, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, szabványosítási kérelmek és iránymutatások – révén fog további részletekre javaslatot tenni. Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a Bizottság nem szándékozik prioritásként kezelni azt a végrehajtási jogi aktust, amely módszertant állapít meg a csomagolás anyagösszetételének digitális címkézéssel történő azonosítására.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/40 rendelete (2024. december 19.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról, az (EU) 2019/1020 rendelet és az (EU) 2019/904 irányelv módosításáról, valamint a 94/62/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L, 2025/40, 2025.1.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj).

([2]) A Bíróság ítélete, Krone-Verlag, C-65/20, ECLI:EU:C:2021:471, 25. pont.

Tartalomjegyzék

		Oldal
1.	A csomagolás meghatározása	3
2.	A csomagolás gyártójának meghatározása	5
3.	A csomagolás gyártójának meghatározása	7
4.	Az importőr meghatározása és a „fióktelep” státusza	10
5.	A PFA-anyagokra vonatkozó korlátozások érvényesítése az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő csomagolásban és a készletek kimerülése	11
6.	A csomagolás újrafeldolgozhatóságát biztosító követelmény alkalmazásának kezdőnapja	13
7.	Az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó célértékek alóli mentességek	14
8.	Rugalmasság a tagállamok számára a komposztálható csomagolás előírásában és a megfelelőség vélelmezése	15
9.	Az „áteresztő” és a „használat után megpuhuló” kifejezések meghatározása a komposztálható csomagolással összefüggésben	16
10.	A csomagolás minimálisra csökkentése	17
11.	A 10. cikk szerinti minimalizálási követelmények és a 24. cikk szerinti üres tér aránya közötti kapcsolat	18
12.	A 11. cikkben foglalt követelmények alkalmazását megelőzően forgalomba hozott újrahasználható csomagolás	19
13.	A csomagolás harmonizált címkézésének hatálya	20
14.	A meglévő újrahasználható szállítási csomagolás címkézése	21
15.	A hulladékgazdálkodási üzemeltetők jelentéstételi kötelezettségei	22
16.	Az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet közötti kapcsolat a csomagolási tilalmak tekintetében	23
17.	A 25. cikkben és az V. melléklet 1–4. pontjában foglalt csomagolási tilalmak hatálya a műanyagtartalom tekintetében	25
18.	A termékek szállítására használt fogyasztói csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékek	25
19.	A szállítási csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékek a nemzetközi kereskedelemben	26
20.	A szállítási csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékekért felelős gazdasági szereplő	27
21.	Az egyedi kialakítású szállítási csomagolások mentesítése az újrahasználati célértékek alól	28
22.	A „forgalmazás” fogalommeghatározása az italokkal kapcsolatos újrahasználatra vonatkozó célértékeknek való megfeleléssel összefüggésben	28
23.	Az italok újrahasználatára vonatkozó célértékek a szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazatban	29
24.	Az újrahasználati célértékek alóli nemzeti mentességek	29
25.	A tagállamok rugalmassága a nemzeti intézkedések kialakítása terén	30
26.	Rugalmasság a tagállamok számára további újrafeldolgozási célértékek meghatározásában	31
27.	Rugalmasság a tagállamok számára további vagy magasabb újrafeldolgozási célértékek meghatározásában	31
28.	A betétdíjas rendszerek (DRS) alóli nemzeti mentességek	33
29.	A meglévő betétdíjas rendszerekre vonatkozó minimumkövetelmények	34
30.	Betétdíjas italtároló kiskereskedők általi átvétele	34
31.	Az újrafeldolgozásra tervezett, elkülönítetten gyűjtött csomagolás életciklus végi kezelése	35
32.	A betétdíjas csomagolás elkülönített gyűjtési aránya 2026-ban és a betétdíjas rendszer 2029-ig történő létrehozására vonatkozó kötelezettség	36
33.	A tagállamok 90 %-os gyűjtési célértéke az egyszer használatos műanyag italpalackok és fém italdobozok tekintetében, valamint a regionális betétdíjas rendszerek hozzájárulása	37

1. **A csomagolás meghatározása**

Jogi rendelkezések:

A *3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja* a következőképpen határozza meg a „*csomagolás*” fogalmát: „*olyan cikk – függetlenül attól, hogy milyen anyagokból készül –, amelyet arra szánnak, hogy egy gazdasági szereplő termékek tartására, megóvására, kezelésére, szállítására vagy bemutatására használja egy másik gazdasági szereplő vagy egy végfelhasználó számára, és amely funkciója, anyaga és kialakítása alapján csomagolási forma szerint megkülönböztethető, ideértve a következőket:*

a) olyan cikk, amely egy termék tartásához, megtámasztásához vagy megóvásához szükséges annak teljes élettartama során – anélkül, hogy a termék szerves részét képezné –, és amelyet a termékkel együtt történő használatra, fogyasztásra vagy elhelyezésre szánnak;

b) az a) pontban említett cikk olyan összetevője és kiegészítő eleme, amely a cikk szerves részét képezi;

c) az a) pontban említett cikk olyan kiegészítő eleme, amely közvetlenül a termékre van akasztva, vagy ahhoz van kapcsolva, és amely csomagolási funkciót lát el, anélkül, hogy a termék szerves részét képezné, és amelyet a termékkel együtt történő használatra, fogyasztásra vagy elhelyezésre szánnak;

d) az értékesítés helyén – a termék kiadásához – történő megtöltésre tervezett és szánt cikk, amelyre »eladáshelyi csomagolásként« is hivatkoznak;

e) az értékesítés helyén értékesített és megtöltött, vagy az értékesítés helyén történő megtöltésre tervezett és szánt, és csomagolási funkciót ellátó eldobható cikk;

f) áteresztő tea-, kávé- vagy egyéb italtasak, vagy teát, kávét vagy egy másik italt tartalmazó, használat után megpuhuló, egyszer használatos egység, amelyet a termékkel együtt történő használatra és elhelyezésre szánnak;

g) tea-, kávé- vagy egyéb italkészítő rendszer nem áteresztő egyadagos egysége, amelyet gépben történő felhasználásra szánnak, és amelyet a termékkel együtt használnak fel és helyeznek el”.

A rendelet I. melléklete tájékoztató jelleggel felsorolja azokat a tételeket, amelyek csomagolásnak minősülnek, és azokat, amelyek nem. A virágcserepek és a növénycserepek, köztük a palántázótálcák tekintetében az I. melléklet különbséget tesz a következők között:

„Csomagolásnak minősülő cikkek: (…) Virág- és növénycserepek, beleértve a palántázótálcákat is, amelyeket csak árusítást és szállítást szolgáló használatra szánnak.

(…)

Csomagolásnak nem minősülő cikkek: Virág- és növénycserepek, beleértve a palántázótálcákat is, amelyeket a különböző termesztési szakaszokban a vállalkozások közötti kapcsolatokban használnak vagy a növénnyel együtt történő értékesítésre szánnak.”

A Bizottság értelmezése:

Azt, hogy egy termék csomagolásnak minősül-e, a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontjában foglalt fogalommeghatározása alapján kell értékelni. Az I. melléklet csak tájékoztató jellegű, és az Európai Unió Bíróságának a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv szerinti, analógia útján alkalmazott ítélkezési gyakorlatával ([3]) összhangban valamely terméknek az I. mellékletbe való felvétele önmagában nem elegendő ahhoz, hogy azt csomagolásnak lehessen minősíteni. Azt is ellenőrizni kell, hogy a termék megfelel-e a csomagolás fogalommeghatározása elemeinek, különösen, hogy azt a gazdasági szereplő valamely termék tárolására, védelmére, kezelésére, szállítására vagy bemutatására szánta-e, anélkül, hogy az a termék szerves részét képezné, és hogy a termékkel együtt történő használatra, fogyasztásra vagy ártalmatlanításra szánják-e, vagy csomagolási funkciót ellátó integrált alkotóelemnek vagy kiegészítő elemnek minősül-e.

Ha például egy italpoharat üresen értékesítenek egy szupermarketben a fogyasztóknak magáncélú használatra, az nem minősül csomagolásnak. Ha azonban a szupermarket az ilyen poharakat egy utántöltő állomáson termékkel (pl. kávéval) tölti meg, az ilyen poharak csomagolásnak, nevezetesen „eladáshelyi” csomagolásnak minősülnek.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 94/62/EK irányelve (1994. december 20.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról (HL L 365., 1994.12.31., 10. o.).

A teamécsesek vagy kegyeleti célra használt gyertyatartók, vagy más gyertyatartók, például az előretöltött üvegek és a kerámiatálak nem csomagolások, mivel ezek a tárolók nem felelnek meg a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdése 1. pontjában szereplő fogalommeghatározásának, és a rendelet I. melléklete a „*kegyeleti célra használt gyertyatartókat*” a nem csomagolás példájaként említi.

Ami az áruk gyártási folyamatai során használt öntapadó fóliákat illeti, azok funkciójuktól függően lehetnek csomagolóanyagok vagy sem. Az öntapadó folyamatfóliákat úgy lehet megtervezni, hogy gyártási folyamatok révén lehetővé tegyék vagy megkönnyítsék a nyersanyagok vagy köztes anyagok félkész vagy végtermékekké történő átalakítását. Ha az ilyen fóliák a félkész termékeken maradnak azok későbbi félkész termékekké vagy végtermékekké történő átalakításáig és/vagy összeállításáig, a gyártási ciklus lehetővé tevőiként működnek, és az ilyen folyamatok eltérő műszaki igényeit elégítik ki, akkor nem minősülnek a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja szerinti csomagolásnak.

A cipők és ruházati cikkek porzsákjai csomagolásnak minősülnek, ha azokat a termékek tárolására, védelmére, kezelésére, szállítására vagy a végfelhasználónak történő bemutatására szánják. A textilcsomagolás nem mentesül a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontjában szereplő általános fogalommeghatározása alól, de a fogyasztói textilcsomagolás ([4]) mentesül az újrafeldolgozhatósági követelmények alól (a 6. cikk (11) bekezdésének g) pontja). A cipők és ruházati cikkek csomagolásához használt porzsákok csomagolóanyagnak minősülhetnek, amennyiben megfelelnek a csomagolás jogszabályi meghatározásának. Ez a funkciójuktól függ, azaz attól, hogy a kezelésük, szállításuk vagy bemutatásuk során ruhadarabok vagy cipők tárolására vagy védelmére használják-e őket, valamint rendeltetésüktől, azaz attól, hogy egy gazdasági szereplő a termékértékesítés részeként hozta-e forgalomba őket. Az ilyen cikkek nem minősülnek csomagolásnak, ha a termék szerves részét képezik (azaz a termék részét képezik, és a termék szerves használatához szükségesek, nem csak a védelmet vagy a kezelést szolgálják), vagy ha azokat nem csomagolási felhasználás céljából hozzák forgalomba, azaz ha azokat a fogyasztó külön értékesíti, vagy nem kereskedelmi összefüggésben ingyenesen bocsátja rendelkezésre.

A virág- és növénycserepek, beleértve a palántázótálcákat is, akkor minősülnek csomagolásnak, ha azokat értékesítésre vagy szállításra szánják, beleértve a cserepeket és tálcákat is, amelyekben a növényt az utolsó szakaszban termesztették, és amelyekben a végfelhasználónak értékesítik. Ezzel szemben a gazdasági szereplők (például a faiskolák és a termesztők) által a termelési ciklusuk részeként használt cserepek és tálcák nem csomagolások, mivel pusztán a gyártási ciklust teszik lehetővé. Ez az utolsó cserép vagy tálca kivételével alkalmazandó, amelyet a növénnyel együtt kívánnak értékesíteni a végfelhasználónak. Míg az I. mellékletben mind a „csomagolás”, mind a „nem csomagolás” kifejezés magában foglalja az értékesítés elemét, a gyakorlatban a virágokat és növényeket nem ültetik át külön „szállítási” vagy „értékesítési” cserepekbe az értékesítés céljából. Ehelyett ugyanazokat a cserepeket használják a szállításhoz és az értékesítéshez is, amelyekben a növényeket termesztették. Az ilyen cserepek osztályozásának ezért a csomagolás általános fogalommeghatározását kell követnie, és figyelembe kell vennie azok funkcióját és rendeltetését, ahelyett, hogy pusztán az I. melléklet indikatív megfogalmazására támaszkodna. Bár a csomagolás fogalommeghatározása a vállalkozások közötti kapcsolatokban használt tételekre is kiterjed, a termelési folyamatot pusztán lehetővé tevő virágcserepek, például a termesztési ciklus során használt nagyobb (például 10 cm-nél nagyobb átmérőjű) virágcserepek nem tekinthetők a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja szerinti csomagolásnak.

Az intravénás (IV) tasakok és fecskendők nem tartoznak a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja szerinti fogalommeghatározása alá, beleértve azokat az eseteket is, amikor azokat gyógyszerekkel vagy fiziológiás sóoldattal előre feltöltve hozzák forgalomba. Bár fizikailag tartalmazhatnak hatóanyagot, az IV tasakok és fecskendők nem hozhatók forgalomba pusztán azért, hogy egy terméket tároljanak, védjenek, szállítsanak vagy bemutassanak. Ehelyett integrált hordozóeszközként tervezik, gyártják és szabályozzák őket, amely lehetővé teszi a folyadékok vagy gyógyszerek biztonságos, steril és pontos beadását a betegeknek. Az előretöltött IV tasak vagy fecskendő a gyógyszer vagy a gyógyászati termék szerves részét képezi, így a termék az eszköztől függetlenül nem tudja betölteni rendeltetését. Ebben az összefüggésben az IV tasak vagy fecskendő nem olyan csomagolási összetevő, amelytől a tartalmának elérése érdekében megválnak, hanem a forgalomba hozott termék funkcionális része.

([4]) A 3. cikk (1) bekezdése 5. pontjának megfelelően a „»fogyasztói csomagolás«: oly módon képzett csomagolás, hogy az termékekből és csomagolásból álló értékesítési egységet alkot a végfelhasználó számára az értékesítés helyén”.

2. **A csomagolás gyártójának meghatározása**

Jogi rendelkezések:

A 3. cikk (1) bekezdésének 13. pontja szerint „»*előállító«: bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely csomagolást vagy csomagolt terméket állít elő; azonban:*

a) a b) pontra is figyelemmel, amennyiben egy természetes vagy jogi személy csomagolást vagy csomagolt terméket a saját neve vagy védjegye alatt terveztet vagy gyártat – függetlenül attól, hogy a csomagoláson vagy a csomagolt terméken bármely egyéb védjegy is látható-e –, az »előállító« az említett természetes vagy jogi személy;

b) amennyiben a csomagolást vagy a csomagolt terméket a saját neve vagy védjegye alatt terveztető vagy gyártató természetes vagy jogi személy a mikrovállalkozásnak a 2003/361/EK ajánlás 2025. február 11-én alkalmazandó változatában foglalt fogalommeghatározása alá tartozik, és azon természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a csomagolást a saját neve vagy védjegye alatt terveztető vagy gyártató természetes vagy jogi személy számára leszállítja, ugyanazon tagállamban található, az »előállító« a csomagolást leszállító természetes vagy jogi személy;"

A Bizottság értelmezése:

Az előállító az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely csomagolást *vagy* csomagolt terméket állít elő. Nem feltétlenül az a természetes vagy jogi személy, amely *fizikailag* előállítja a csomagolást. Két elemet kell figyelembe venni: 1. a csomagolás tervezésében vagy előállításában betöltött szerepre vonatkozó kritériumot és 2. a védjegyre vagy a márkaépítésre vonatkozó kritériumot. Ha a csomagoláson vagy a csomagolt terméken szerepel egy bizonyos név vagy védjegy, feltételezhető, hogy e név vagy védjegy jogosultja a 3. cikk (1) bekezdése 13. pontjának a) alpontja értelmében vett „előállító", mivel a beszállítóival fennálló szerződéses jogviszonyban meghatározó befolyással rendelkezik, és így a csomagolás jellemzőit is meghatározhatja.

Az előállító fogalommeghatározásának megfogalmazása azt jelzi, hogy mindig csak egy előállító van a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet értelmében vett ellátási láncban.

A fogyasztói csomagolás (az eladáshelyi csomagolás kivételével ([5])) vagy a gyűjtőcsomagolás ([6]) tekintetében általában az előállító az a gazdasági szereplő, amely a végső feldolgozási lépéseket (pl. vágás, töltés, lezárás) alkalmazza az átalakítást végző vállalatok (azaz a beszállítók) által szállított csomagolásra, és azt megtölti a termékével annak érdekében, hogy ezt követően a csomagolást vagy a csomagolt terméket forgalomba hozza az uniós piacon (3. cikk (1) bekezdésének 5–6. pontja). Más szóval, fogyasztói és gyűjtőcsomagolás esetén az előállító általában a töltő, aki gyakran a termék márkatulajdonosa is.

A szállítási csomagolás ([7]), az eladáshelyi csomagolás (végső formájukban) és az elsődleges termelési csomagolás ([8]) tekintetében az előállító általában az a vállalat, amely a szállítási vagy eladáshelyi csomagolást előállítja, kivéve, ha az ilyen csomagolás felhasználója egyértelműen megjelöli az ilyen csomagolást, feltüntetve annak nevét vagy védjegyét (a 3. cikk (1) bekezdése 1. pontjának d) alpontja és (7) bekezdése). Ebben az esetben a felhasználó az előállító.

A 21. cikkben meghatározott feltételek mellett az importőrök és a forgalmazók e rendelet alkalmazásában előállítónak tekinthetők. Erre akkor kerül sor, ha a saját nevük vagy védjegyük alatt hoznak forgalomba csomagolást, vagy olyan módon módosítják a már forgalomba hozott csomagolást, amely befolyásolhatja az e rendelet vonatkozó követelményeinek való megfelelést.

([5]) A 3. cikk (1) bekezdése 1. pontjának d) alpontja szerint az értékesítés helyén – a termék kiadásához – történő megtöltésre tervezett és szánt cikk, amelyre „eladáshelyi csomagolásként" is hivatkoznak.

([6]) A 3. cikk (1) bekezdésének 6. pontja szerint a „»gyűjtőcsomagolás«: oly módon képzett csomagolás, hogy az meghatározott számú értékesítési egység egy csoportját alkotja az értékesítés helyén, függetlenül attól, hogy az értékesítési egységek ezen csoportját ilyen formában értékesítik-e a végfelhasználók részére, vagy a polcok feltöltésének megkönnyítésére szolgál-e az értékesítés helyén, vagy készlet-nyilvántartási vagy forgalmazási egység képzésére szolgál-e, és amelyet a termékről a termék tulajdonságainak megváltoztatása nélkül lehet eltávolítani".

([7]) A 3. cikk (1) bekezdése 7. pontjának megfelelően a „»szállítási csomagolás«: oly módon képzett csomagolás, hogy az megkönnyíti egy vagy több értékesítési egységnek vagy értékesítési egységek egy csoportjának a kezelését és szállítását annak érdekében, hogy megelőzze a termék kezelésből és szállításból keletkező károsodását, a közúti, vasúti, vízi és légi közlekedési konténerek kivételével".

([8]) A 3. cikk (1) bekezdése 4. pontjának megfelelően az „»elsődleges termelés csomagolása«: a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározottak szerinti elsődleges termelésből származó feldolgozatlan termékek csomagolásaként történő használatra tervezett és szánt cikk".

A 15. cikk (1) bekezdésével összhangban „[a]z *előállítók kizárólag az 5–12. cikkben vagy az 5–12. cikk alapján meghatározott követelményeknek megfelelő csomagolást hozhatnak forgalomba*”. A megfelelőségértékelési eljárást (38. cikk) az előállító vagy a nevében eljáró más személy (pl. laboratórium vagy tanúsítási rendszer) végezheti el a 15. cikk (2) bekezdésével összhangban. Az **EU-megfelelőségi nyilatkozatot** (39. cikk) a beszállítók által a 16. cikk (1) bekezdése alapján szolgáltatott információk és dokumentáció alapján az előállítónak, vagy az előállító által a 17. cikk szerinti írásbeli megbízással kijelölt meghatalmazott képviselőnek kell elkészítenie. Ez azt jelenti, hogy az előállító az egyetlen olyan gazdasági szereplő, amely jogi felelősséget visel a csomagolás fenntarthatósági és címkézési követelményeknek való megfeleléséért, függetlenül attól, hogy ténylegesen ki készítette el az EU-megfelelőségi nyilatkozatot vagy annak részeit.

Ha azonban az a vállalat, amely a csomagolást vagy a csomagolt terméket a saját neve vagy védjegye alatt tervezteti vagy állíttatja elő, mikrovállalkozás, és a csomagolást szállító vállalat ugyanabban a tagállamban található, akkor a csomagolás szállítója az előállító (3. cikk (1) bekezdése 13. pontjának b) alpontja). Ez független attól, hogy ez utóbbi vállalat is mikrovállalkozás-e. Ha például a csomagolásra használt konténer előállítója mikrovállalkozás, a csomagolt termék előállítója azonban nem, a mentesség nem alkalmazandó. Ha a csomagolásra használt konténer előállítója nem mikrovállalkozás, míg a csomagolt termék gyártója az, a mentesség alkalmazandó, és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet alkalmazásában a konténer előállítóját kell „előállítónak” tekinteni.

A 2003/361/EK ajánlás ([9]) szerint egy vállalat akkor minősül mikrovállalkozásnak, ha 10-nél kevesebb személyt foglalkoztat, és éves forgalma vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t. Egy jogbérletbe vevő akkor tekinthető mikrovállalkozásnak, ha a jogbérletbe adó sem közvetlenül, sem közvetve nem birtokolja tőkéjének vagy szavazati jogainak legalább 25 %-át, és nem gyakorol ellenőrzést vagy meghatározó befolyást. Ha igen, akkor a vonatkozó küszöbértékeket a 2003/361/EK ajánlás 3. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírtak szerint a jogbérletbe adó megfelelő adatainak hozzáadásával kell kiszámítani.

Ha a csomagoláson nem szerepel kereskedelmi név vagy márkanév, akkor az „előállító” lehet a beszállító (azaz az a személy, aki a csomagolást ténylegesen előállítja) vagy az a személy, aki a csomagolt termékeket forgalomba hozza. A döntő kritérium az, hogy ki rendeli meg a csomagolást, és ki dönt a csomagolásra vonatkozó tervezési előírásokról.

Ugyanez a fent kifejtett megközelítés vonatkozik az újrahasználható csomagolásra is. A döntő kritérium az, hogy ki az a természetes vagy jogi személy, aki a csomagolást saját neve vagy védjegye alatt tervezteti vagy állíttatja elő. Hasznos azonban ezt tovább pontosítani azáltal, hogy az újrahasználati rendszerek kontextusába helyezzük a kérdést.

Ha a csomagolást a csomagolt termék előállítóinak egyedi követelményei szerint tervezik meg, és az a védjegyüket viseli, ez utóbbiak (azaz a felhasználók) az újrahasználható csomagolás „előállítói”. Ez különösen a nyílt láncú újrahasználati rendszerek esetében lesz így ([10]).

Ha azonban egy vállalat, amely a saját neve és védjegye alatt tervezett és előállított újrahasználható csomagolással rendelkezik, mikrovállalkozás, és a csomagolást gyártó vállalat ugyanabban a tagállamban található, akkor ez utóbbi vállalat az előállító. Ez független attól, hogy ez utóbbi vállalat is mikrovállalkozás-e.

Amennyiben az újrahasználható csomagolást az újrahasználati rendszer üzemeltetőjének egyedi követelményei szerint tervezik meg, és az a védjegyét viseli, az újrahasználati rendszer üzemeltetője az „előállító”. Ez különösen a zárt láncú újrahasználati rendszer esetében lesz így ([11]). Ha az újrahasználható csomagoláson nem szerepel konkrét védjegy, a csomagolás előállítója az „előállító”, kivéve, ha a felhasználó (azaz az újrahasználati rendszer üzemeltetője) azonosítható az ilyen csomagolást és annak konkrét kialakítását megrendelő felhasználóként.

([9]) A Bizottság ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (az értesítés a C(2003) 1422 dokumentummal történt) (*HL L 124., 2003.5.20., 36. o.*).

([10]) A VI. melléklet c) pontja szerint a „nyitott láncú rendszer” olyan újrahasználati rendszer, amelyben az újrahasználható csomagolás a rendszer nem meghatározott számú résztvevőjének körében forog, és a csomagolás tulajdonosa az újrahasználati folyamat egy vagy több pontján megváltozik.

([11]) A VI. melléklet b) pontja alapján a „zárt láncú rendszer” olyan újrahasználati rendszer, amelyben az újrahasználható csomagolást a rendszerüzemeltető vagy a rendszer résztvevőinek együttműködő csoportja forgatja, miközben a csomagolás tulajdonosa nem változik.

3. **A csomagolás gyártójának meghatározása**

Jogi rendelkezések:

A (122) preambulumbekezdés megemlíti, hogy „[e] *rendelet arra törekszik, hogy egyértelműen meghatározzon csomagolási egységenként egy gyártót, legyen szó üres csomagolásról vagy termékeket tartalmazó csomagolásról. Általános szabályként a gyártó az a gazdasági szereplő kell, hogy legyen, amely egy adott tagállamban letelepedett előállítóként, importőrként vagy forgalmazóként az említett tagállam területéről és ugyanezen a területen forgalmaz csomagolt termékeket. Ebbe beletartozik minden olyan, értékesítésre, fogyasztásra vagy felhasználásra irányuló felkínálás, amely tényleges rendelkezésre bocsátást eredményezhet. Tehát amennyiben egy vállalat csomagolt terméket vásárol egy másik, a vállalat elhelyezkedése szerintitől eltérő tagállamból vagy egy harmadik országból, és az említett csomagolt terméket az elhelyezkedése szerinti tagállamban rendelkezésre bocsátja, az említett vállalatot kell a gyártónak tekinteni, mivel ez az első vállalat, amely a csomagolt terméket az említett tagállam területén forgalmazza. Az online platformokat illetően a termék első eladásra kínálását kell a gyártó fogalommeghatározása értelmében rendelkezésre bocsátásnak tekinteni. Azonban az értékesítési helyen szállítási csomagolást, elsődleges termelés csomagolását vagy eladáshelyi csomagolást – akár egyszer használatos csomagolásként, akár újrahasználható csomagolásként – töltő kisvállalkozások szükségtelen adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése érdekében az ilyen csomagolás azon előállítóját, forgalmazóját vagy importőrét kell gyártónak tekinteni, amely első alkalommal bocsátja rendelkezésre a csomagolást a tagállam területéről, mivel az említett gazdasági szereplő képes a legjobban megfelelni a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeknek*”.

A 3. cikk (1) bekezdésének 15. pontja szerint a „»*gyártó*«: *bármely előállító, importőr vagy forgalmazó, akire vagy amelyre – az alkalmazott értékesítési módszertől függetlenül, ideértve a távollevők között kötött szerződéseket is – a következők valamelyike alkalmazható:*

a) az előállító, importőr vagy forgalmazó valamely tagállamban letelepedett, és az említett tagállam területéről és ugyanazon területen első alkalommal forgalmaz szállítási csomagolást, eladáshelyi csomagolást vagy elsődleges termelés csomagolását, akár egyszer használatos csomagolásként, akár újrahasználható csomagolásként; vagy

b) az előállító, importőr vagy forgalmazó valamely tagállamban letelepedett, és az említett tagállam területéről és ugyanazon területen első alkalommal forgalmaz az a) pontban említettektől eltérő csomagolásba csomagolt termékeket; vagy

c) az előállító, importőr vagy forgalmazó valamely tagállamban vagy harmadik országban letelepedett, és egy másik tagállam területén első alkalommal forgalmaz közvetlenül végfelhasználók számára szállítási csomagolást, eladáshelyi csomagolást vagy elsődleges termelés csomagolását, akár egyszer használatos csomagolásként, akár újrahasználható csomagolásként; vagy

d) az előállító, importőr vagy forgalmazó valamely tagállamban vagy harmadik országban letelepedett, és egy másik tagállam területén első alkalommal forgalmaz közvetlenül végfelhasználók számára a c) pontban említettektől eltérő csomagolásba csomagolt termékeket; vagy

e) az előállító, importőr vagy forgalmazó valamely tagállamban letelepedett, és csomagolt termékeket nem végfelhasználóként kicsomagol, kivéve, ha egy másik személy az a), a b), a c) vagy a d) pontban meghatározottak szerinti gyártó;”

A Bizottság értelmezése:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet különböző célokból határozza meg a gyártókat és az előállítókat. A gyártó felel a csomagolási hulladék gyűjtésével és hasznosításával kapcsolatos költségek megfizetéséért az adott tagállamban (45. cikk (1) bekezdés). E célból a gyártónak nyilvántartásba kell vetetnie magát és jelentést kell tennie a 44. cikkben meghatározott illetékes nemzeti hatóságoknak, továbbá meg kell fizetnie a kiterjesztett gyártói felelősségi díjat abban a tagállamban, ahol a csomagolás várhatóan hulladékká válik. Ha a díjakat egy tagállamban megfizetik, és ezt követően a forgalmazó a csomagolást első alkalommal bocsátja rendelkezésre egy másik tagállam területén, a díjakat vissza kell téríteni. Az előállítónak azonban biztosítania kell, hogy a csomagolás megfeleljen az 5–12. cikkben meghatározott fenntarthatósági és címkézési követelményeknek a 15. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint, mielőtt első alkalommal forgalmazná az uniós piacon. Az EU-ban csak egy előállító lehet (lásd a fenti 3. szakaszt).

Az előállítók és a gyártók csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletben betöltött különböző szerepének áttekintése

	Előállító	Gyártó
Meghatározás	A csomagolás vagy a csomagolt termék előállítói. A fentiek szerint nem a csomagolást gyártó személy, hanem az, aki „[megrendeli] a csomagolást, és [aki] dönt a csomagolásra vonatkozó tervezési előírásokról”. Mentesség a márkatulajdonosoknak, amennyiben mikrovállalkozásról van szó, és a csomagolást leszállító személy ugyanabban a tagállamban található.	Minden olyan előállító, importőr vagy forgalmazó, amely a csomagolást vagy a csomagolt termékeket első alkalommal forgalmazza abban a tagállamban, ahol jelen van, vagy közvetlenül egy másik tagállam végfelhasználói számára.
Mennyiség	Egy gazdasági szereplő az egész EU-ban.	Az a gazdasági szereplő, amely első alkalommal forgalmaz csomagolást annak a tagállamnak a területén, ahol a csomagolás várhatóan hulladékká válik.
Funkció	Biztosítja, hogy a csomagolás megfeleljen a fenntarthatósági és címkézési követelményeknek.	Finanszírozza a hulladékgazdálkodást abban a tagállamban, ahol a csomagolás várhatóan hulladékká válik.

A „gyártó”: az értékesítési és ellátási láncban részt vevő, támogatásra jogosult vállalat, amely egy tagállamban felelős a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek teljesítéséért (45. cikk).

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet célja, hogy csomagolásonként egyértelműen meghatározzon egy gyártót, függetlenül attól, hogy üres csomagolásról, például szállítási és eladáshelyi csomagolásról van-e szó, vagy olyan helyzetekről, amikor a terméket tartalmazó csomagolást forgalmazzák, ami a fogyasztói és gyűjtőcsomagolások esetében áll fenn.

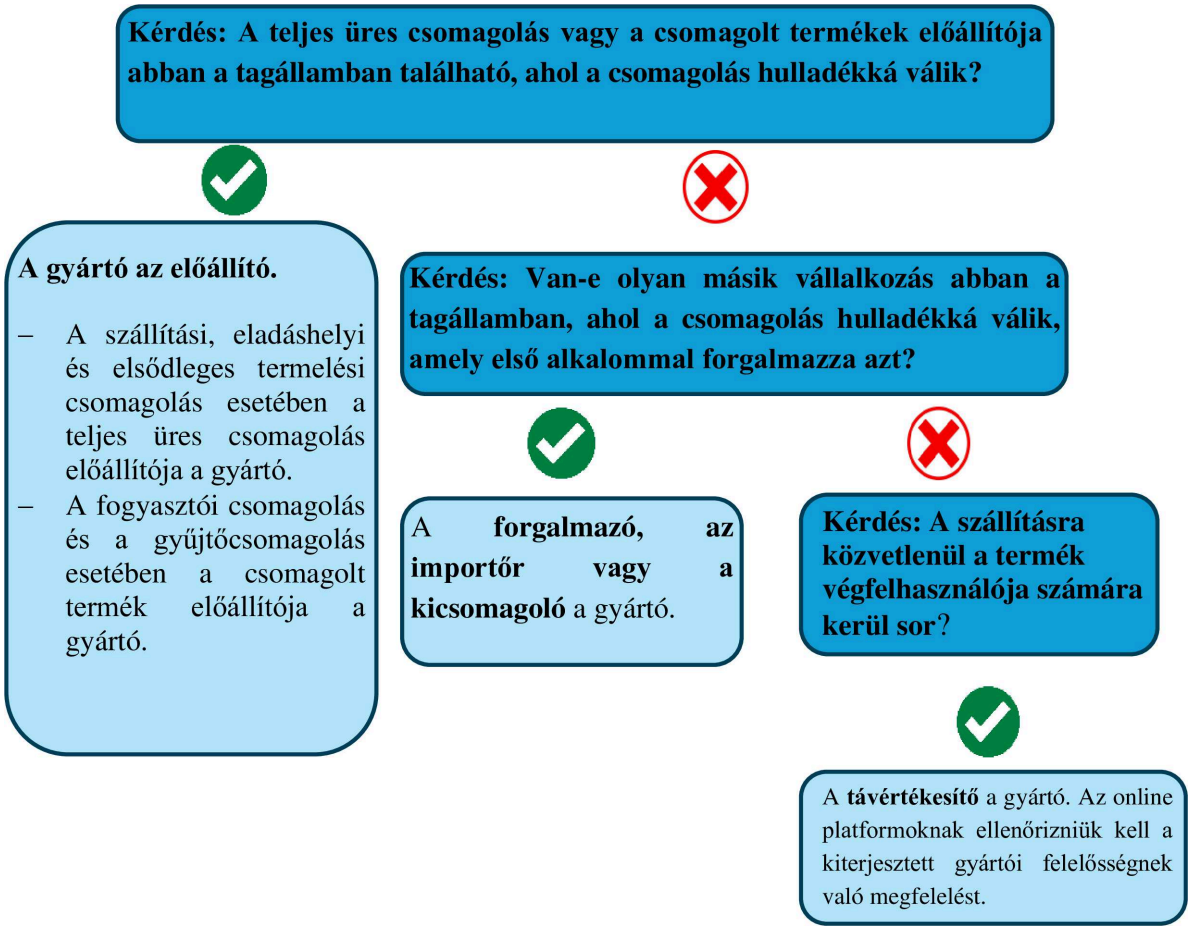
Annak meghatározásához, hogy mely tagállamban alkalmazandók a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek, ellenőrizni kell, hogy a csomagolást hol forgalmazzák először valamely tagállam területén. A gyakorlatban ez általában az a hely, ahol a csomagolást megtöltik.

A gyártó fogalommeghatározása arra törekszik, hogy azonosítsa a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségekért felelős gazdasági szereplőt, függetlenül attól, hogy ő-e az előállító, az importőr vagy a forgalmazó abban a tagállamban, ahol a csomagolt terméket fogyasztás céljából forgalmazzák, és ahol ezáltal várhatóan hulladékká válik. Következésképpen előfordulhat, hogy az előállító és a gyártó nem mindig ugyanaz a gazdasági szereplő, és a csomagolás gyártója 1. a forgalmazott csomagolás típusától függ, 2. attól, hogy ugyanabban a tagállamban van-e, mint ahol a csomagolást gyártották, és 3. attól, hogy a csomagolt terméket a végfelhasználónak értékesítik-e vagy továbbértékesítik.

Ha a csomagolást vagy a csomagolt termékeket az EU-n kívülre exportálják, ahol várhatóan hulladékká válnak, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet szerinti kiterjesztett gyártói kötelezettségek a továbbiakban nem vonatkoznak a gyártóra.

A csomagolás gyakran egy hosszú ellátási és forgalmazási lánc része, amelyben többször is forgalmazzák. Függetlenül attól, hogy a csomagolást ugyanabban a tagállamban forgalmazzák-e tovább, vagy a gazdasági szereplő méretétől, a gyártó az a gazdasági szereplő, amely a csomagolást a tagállamban első alkalommal forgalmazza. A forgalmazás magában foglal minden olyan forgalmazásra, fogyasztásra vagy felhasználásra irányuló ajánlatot, amely csomagolás vagy csomagolt termékek tényleges rendelkezésre bocsátását eredményezheti. Online értékesítés esetén a terméknek közvetlenül a végfelhasználó számára történő kínálása a végfelhasználó tagállamában történő forgalmazásnak minősül.

Az alábbi szemléltető ábra bemutatja, hogyan azonosítható az uniós gyártó.

A szállítási csomagolások gyártóinak azonosítása érdekében figyelembe kell venni a gyártó fogalommeghatározását és a következő tényezőket:

1. Készen áll-e a termék csomagolási funkció ellátására? A szállítási csomagolás gyakran több összetevőből vagy kiegészítő elemből áll, amelyek önmagukban nem töltenek be csomagolási funkciót. Ezért ha a csomagolás csak más összetevők hozzáadása után áll készen csomagolási funkció betöltésére, az összeszerelő az előállító és az első potenciális gyártó.

2. Ki a szállítási csomagolás előállítója? A fogyasztói csomagolással és a gyűjtőcsomagolással ellentétben az üres csomagolás esetében azonosítani kell a szállítási csomagolás gyártóját, mivel gyakran az üres csomagolást forgalmazzák először. Ha azonban a szállítási csomagolás nevet vagy védjegyet visel, a gyártó rendszerint a csomagolás töltője. Ha a szállítási csomagolás nem azonosítható egyedileg, akkor általában a csomagolás tényleges előállítója a gyártó (további részletekért lásd az előállító meghatározásáról szóló 3. pontot).

3. Melyik tagállamban és kinek forgalmazzák a csomagolást? Ha a szállítási csomagolást első alkalommal a csomagolás előállítójának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban forgalmazzák, az előállító csak akkor lesz a gyártó, ha a címzett a csomagolt termék végfelhasználója. Ellenkező esetben a címzett a gyártó lesz.

Példaként: „A” vállalat nagy kartondobozokat gyárt név vagy védjegy nélkül valamely tagállamban. „A” vállalat az üres kartondobozokat ugyanabban a tagállamban értékesíti „B” vállalatnak. Ebben az ügyletben „A” vállalat a gyártó. Ha azonban a kartondoboz „B” vállalat nevével vagy védjegyével rendelkezik, „B” vállalat lesz az adott tagállamban a gyártó. Ha azonban „B” egy másik tagállamban értékesíti a töltött kartondobozokat „C” vállalatnak, a gyártó „C” vállalat lesz a másik tagállamban. Végül, ha a kartondobozokat harmadik országba exportálják, egyik tagállamban sem lesz gyártó, mivel a kartondobozok várhatóan nem az EU-ban válnak hulladékká.

Ami a fogyasztói csomagolások gyártóit illeti, a gyártó az a gazdasági szereplő, aki megtölti a csomagolást, és első alkalommal forgalmazza azt a tagállam területén. Példaként: „D” vállalat egy tárolóedénybe tölti a gyümölcsöket, és a csomagolt gyümölcsöket ugyanabban a tagállamban egy szupermarketnek értékesíti. Ebben az esetben „D” vállalat tekintendő gyártónak az adott tagállamban, mivel első alkalommal bocsátja rendelkezésre a csomagolást, és a csomagolás várhatóan ott válik hulladékká. Ha azonban „D” vállalat a csomagolt gyümölcsöket egy másik tagállam szupermarketjének értékesíti, e tagállam szupermarketje lesz a gyártó, mivel az hozza forgalomba a csomagolt gyümölcsöket első alkalommal abban a tagállamban, ahol a csomagolás hulladékká válik.

A 3. cikk (1) bekezdése 15. pontjának d) alpontjában ismertetett helyzetben a gyártó azon előállítóként, importőrként vagy forgalmazóként azonosítható, amely a csomagolt termékeket első alkalommal bocsátja közvetlenül a végfelhasználók rendelkezésére egy másik tagállam területén. A 3. cikk (1) bekezdésének 23. pontja szerint „*végfelhasználó*” az az Unióban lakóhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy, aki vagy amely számára egy terméket fogyasztóként vagy szakmai végfelhasználóként forgalmaztak, és aki vagy amely az említett terméket a neki szállított formában nem forgalmazza tovább. További szemléltetésként: a fenti példa felhasználásával az, hogy „D” vállalat rendelkezik-e olyan webáruházzal, ahol csomagolt gyümölcsöt értékesít egy másik tagállamban található végfelhasználónak, „D” vállalat lesz a gyártó, és teljesítenie kell a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeket a másik tagállamban.

A döntő tényező tehát az, hogy a hivatásos végfelhasználó felhasználja-e a terméket a gyártása során, és ezáltal nem teszi a terméket a szállított formában tovább hozzáférhetővé. Azok a logisztikai vállalatok, amelyek harmadik országokból importált csomagolt árukat fogadnak, és kezelési tevékenységeket végeznek, például a csomagolt termék elküldése előtt kicsomagolják vagy kisebb mennyiségekre csomagolják át azokat, nem tekintendők végfelhasználónak. Ehelyett ők a szállítási csomagolás gyártói, ha a terméket újracsomagolják, még akkor is, ha nem rendelkeznek a csomagolt termékek tulajdonjogával.

4. **Az importőr meghatározása és a „fióktelep” státusza**

Jogi rendelkezések:

A 3. cikk (1) bekezdésének 17. pontja a következőképpen határozza meg az „*importőr*” fogalmát: „*az Unióban letelepedett bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely harmadik országból származó csomagolást hoz forgalomba*”.

A Bizottság értelmezése:

Az importőr fogalommeghatározása az „*importőr*” fogalmának az (EU) 2019/1020 rendelet ([12]) 3. cikkének 9. pontjában szereplő meghatározásán alapul, és azt a kék útmutatóban ([13]) foglalt általános értelmező iránymutatással összhangban kell értelmezni. E meghatározásból az következik, hogy két együttes feltételnek kell teljesülnie: a) letelepedés az EU-ban, és b) az EU-n kívülről származó csomagolás vagy csomagolt termékek forgalomba hozatala.

A „letelepedés” fogalmát valamely tagállamban bejegyzett címmel való rendelkezésként kell értelmezni a végrehajtási és piacfelügyeleti joghatóság biztosítása, valamint annak garantálása érdekében, hogy az Unión belül legyen a megfelelésért, a nyomonkövethetőségért és a korrekciós intézkedésekért felelős fél.

A legtöbb esetben a fióktelep nem önálló jogi személy, és mivel csak az anyavállalat identitása alatt működik, nem vállal önállóan jogokat vagy kötelezettségeket. A fióktelep által kötött szerződések tehát jogilag kötelezőek az anyavállalatra nézve.

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (*HL L 169., 2019.6.25., 1. o.*).

([13]) A Bizottság közleménye – A termékekre vonatkozó uniós szabályozásról szóló 2022. évi útmutató (A kék útmutató) (HL C 247, 2022.6.29., 1. o.).

Az uniós és a nemzeti adójogszabályok értelmében a fióktelepeket adózási szempontból jellemzően állandó telephelyként ([14]) kezelik. Az adókötelezettségek megléte és az adónyilvántartás azonban nem biztosít külön jogi személyiséget, és nem változtatja meg a fióktelepek jogállását a szabályozásnak való megfelelés szempontjából. Az EUB több ítélete ([15]) is megerősíti, hogy az állandó telephely nem egyenértékű a cégbejegyzéssel.

Mivel a fióktelep nem rendelkezik önálló jogi személyiséggel, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet értelmében nem minősülhet importőrnek. A „*letelepedés*” követelménye az EU-ban bejegyzett természetes vagy jogi személyre vonatkozik, nem csupán a fióktelepre. A fióktelep önálló jogi személlyé (azaz leányvállalattá) akkor válhat, ha valamely tagállam joga szerint hozták létre, saját jogi személyiséggel, jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, állhat a tulajdonában vagyon, önállóan perelhet és perelhető.

Ezért az EU-ban csak fióktelepp el rendelkező nem uniós előállítónak vagy be kell jegyeztetnie egy leányvállalatot az EU-ban, vagy ki kell neveznie a 3. cikk (1) bekezdésének 19. pontjában meghatározott meghatalmazott képviselőt, ha azt az a tagállam, amelynek területén első alkalommal forgalmaz csomagolást vagy csomagolt termékeket, előírja.

Ugyanez az érvelés vonatkozik arra a kérdésre is, hogy egy nem uniós természetes vagy jogi személy fióktelepe a 3. cikk (1) bekezdésének 18. pontjában meghatározott „*forgalmazó*” lehet-e.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletben előírt kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek azokra a „*gyártókra*” (előállítókra, importőrökre vagy forgalmazókra) vonatkoznak, akik valamely tagállam területén első alkalommal forgalmaznak csomagolást vagy csomagolt termékeket (lásd e dokumentum 4. pontját). A rendelet nem terjeszti ki kifejezetten a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeket azokra a szervezetekre, amelyek csak héaalanyként vannak nyilvántartásba véve, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező állandó telephellyel rendelkeznek. Az az érv, hogy a héaalanyként történő nyilvántartásba vétel önmagában a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek alkalmazásában „*letelepedésnek*” minősül, ellentétes lenne az importőrnek a 3. cikk (1) bekezdésének 17. pontjában szereplő harmonizált meghatározásával. A tagállamok nem írhatnak elő olyan további követelményeket, amelyek aláássák a gyártó és az importőr fogalmának a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet szerinti harmonizációját.

5. A PFA-anyagokra vonatkozó korlátozások érvényesítése az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő csomagolásban és a készletek kimerülése

Jogi rendelkezések:

A 3. cikk (1) bekezdésének 13. pontja a következőképpen határozza meg az „*előállító*” fogalmát: az „*a természetes vagy jogi személy*”, aki vagy amely „*csomagolást vagy csomagolt terméket a saját neve vagy védjegye alatt terveztet vagy gyártat – függetlenül attól, hogy a csomagoláson vagy a csomagolt terméken bármely egyéb védjegy is látható-e –, (…)*”.

A 3. cikk (1) bekezdésének 10. pontja szerint a „*forgalomba hozatal*” „*a csomagolás – akár üresen, akár termékkel együtt – első alkalommal történő forgalmazása az uniós piacon*”. A 3. cikk (1) bekezdésének 11. pontja a következőképpen határozza meg a „*tagállam területén történő forgalmazás*” fogalmát: „*a tagállam területén valamely csomagolás – akár üresen, akár termékkel együtt – (…) rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ellenérték fejében, akár ingyenesen*”.

Az 5. cikk (5) bekezdése kimondja: „*2026. augusztus 12-től nem hozható forgalomba élelmiszerrel érintkező olyan csomagolás, amely a következő határértékekkel egyenlő vagy azokat meghaladó koncentrációban per- és polifluorozott alkil anyagokat (PFA-anyagok) tartalmaz, amennyiben az ilyen koncentrációban PFA-anyagokat tartalmazó csomagolás forgalomba hozatala más uniós jogi aktus alapján nem tilos:*

a) 25 ppb bármely PFA-anyag esetében, a PFA-anyagok célzott elemzésével mérve (a polimer PFA-anyagok nem számítanak bele az értékbe);

b) 250 ppb a PFA-anyagok összege esetében, a PFA-anyagok összegének célzott elemzésével mérve, adott esetben a prekurzorok előzetes lebomlásával (a polimer PFA-anyagok nem számítanak bele az értékbe); valamint

([14]) Az OECD-modellegyezmény 5. cikke szerint az „állandó telephely” olyan állandó üzletviteli hely, amelyen keresztül egy vállalkozás üzleti tevékenységét részben vagy egészben folytatja. Ez különösen a következőket foglalja magában: a) ügyvezetés helye, b) fióktelep, c) és iroda (…).

([15]) A Bíróság 2022. április 7-i ítélete, Berlin Chemie, C-333/20, ECLI:EU:C:2022:291; a Bíróság 2024. június 13-i ítélete, Adient, C-533/22, ECLI:EU:C:2024:501.

c) 50 ppm PFA-anyagok esetében (beleértve a polimer PFA-anyagokat is); ha az összes fluortartalom meghaladja az 50 mg/kg értéket, az 1907/2006/EK rendelet 3. cikkének 9., 11., illetve 13. pontjában meghatározott gyártónak, importőrnek, illetve továbbfelhasználónak kérésre igazolást kell szolgáltatnia az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének 13., illetve 17. pontjában meghatározott előállító, illetve importőr számára a vagy PFA-anyagok, vagy nem PFA-anyagok tartalmaként mért fluormennyiségről annak érdekében, hogy az utóbbiak elkészítsék az e rendelet VII. mellékletében említett műszaki dokumentációt."

A Bizottság értelmezése:

Az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő csomagolás olyan csomagolás, amelyet arra szántak, hogy érintkezésbe kerüljön élelmiszerekkel, vagy amely már érintkezésbe került élelmiszerekkel, és amelyet erre a célra szántak, az élelmiszerekre vonatkozó uniós jogszabályok hatálya szerint.

A piacfelügyeleti szabályokról szóló (EU) 2019/1020 rendelet alapján a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletben említett felügyeleti hatóságok illetékesek a PFA-anyagok határértékeinek való megfelelés ellenőrzése tekintetében.

Számos protokoll és módszertan létezik a PFA-anyagok különböző mátrixokban való jelenlétének vizsgálatára, de uniós szinten nincs harmonizált módszertan az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő csomagolásban található PFA-anyagokra vonatkozóan. Ebben az összefüggésben a következő, a legkorszerűbb analitikai kapacitásokon és a vonatkozó mátrixok PFA-vizsgálatának metaelemzésén alapuló fokozatos megközelítés ajánlott a PFA-határértékeknek az alkalmazásuk kezdőnapjától, azaz 2026. augusztus 12-től történő betartatásához:

1. A fluor összmennyiségének (TF) számszerűsítése (1. lépés): Ha a TF értéke 50 mg/kg alatt van ([16]), a minta megfelelőnek tekinthető.

2. Ha a TF meghaladja az 50 mg/kg-ot, az olyan módszerek, mint a pirolízis-GC/MS használhatók annak megerősítésére, hogy a fluor szerves (PFA-anyagok) vagy szervetlen a 2. lépésben. Ha a szerves fluor mennyisége 50 mg/kg alatt van, a minta megfelelőnek tekinthető.

3. A 25 µg/kg ([17]) és 250 µg/kg koncentrációs határértéknek való megfelelés ellenőrzéséhez 3. lépésben ajánlott a TOP (összes oxidálható prekurzor) közvetlen elemzése.

A jelenleg a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok alapján az 1. vizsgálatnak megfelelő valamennyi minta megfelel a 2. és 3. vizsgálatnak is.

Ez nem érinti az (EU) 2017/625 rendeletnek az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokra és tárgyakra vonatkozó szabályoknak – többek között a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 5. cikkének (5) bekezdésében megállapított szabályoknak – való megfelelés ellenőrzése céljából végzett ellenőrzésekre való alkalmazását.

Ami a 2026. augusztus 12. előtt előállított, PFA-anyagokat tartalmazó csomagolásokat illeti, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet nem ír elő átmeneti időszakot a készletek kimerülésére vonatkozóan. Ezért a 2026. augusztus 12. után forgalomba hozott, élelmiszerrel érintkező csomagolásoknak meg kell felelniük az e rendeletben meghatározott PFA-határértékeknek, míg a 2026. augusztus 12. előtt forgalomba hozott csomagolások továbbra is forgalomban maradhatnak, és azokat nem kell kivonni a piacról. Az újrafeldolgozott anyagot tartalmazó csomagolás tekintetében nincsenek kivételek.

Általában véve az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő fogyasztói és gyűjtőcsomagolásokat töltéskor hozzák forgalomba, amennyiben a végső feldolgozási lépések, például a lezárási folyamatok befolyásolhatják a csomagolás megfelelőségét, míg a szállítási és eladáshelyi csomagolást üresen hozzák forgalomba.

A termékekre vonatkozó uniós szabályok végrehajtásáról szóló kék útmutatóval ([18]) összhangban forgalomba hozatalra akkor kerül sor, ha a felek *„tulajdonjog, a tulajdonjogból fakadó egyéb jog vagy birtoklás átruházására"* vonatkozó ajánlatot tesznek vagy megállapodást kötnek. Ez történhet *„fizetés ellenében vagy ingyenesen"*, amint a termék előállítási szakasza befejeződött. Következésképpen az előállító a jogszerű birtoklás puszta átruházásával forgalomba hozhatja az üres vagy megtöltött, élelmiszerrel érintkező csomagolást. Importált csomagolás vagy csomagolt termékek esetében a vonatkozó időbélyegző a vámeljárás végén történő „szabad forgalomba bocsátás".

([16]) mg/kg = ppm.
([17]) µg/kg = ppb.
([18]) A Bizottság közleménye A termékekre vonatkozó uniós szabályozásról szóló 2022. évi útmutató (A kék útmutató) (EGT-vonatkozású szöveg) 2022/C 247/01 (HL C 247., 2022.6.29., 1).

6. **A csomagolás újrafeldolgozhatóságát biztosító követelmény alkalmazásának kezdőnapja**

Jogi rendelkezések:

6. cikk (1) bekezdés: „*Minden forgalomba hozott csomagolásnak újrafeldolgozhatónak kell lennie.*”

6. cikk (2) bekezdés: „*A csomagolás akkor minősül újrafeldolgozhatónak, ha teljesíti a következő feltételeket:*

a) tervezése az anyagában történő újrafeldolgozást szolgálja, ami – a (4) bekezdéssel összhangban – lehetővé teszi a belőle keletkező, az eredeti anyaghoz képest kielégítő minőségű, elsődleges nyersanyagokat elsődleges nyersanyagok helyettesítésére használjanak fel; valamint

b) hulladékká válásakor a 48. cikk (1) és (5) bekezdésével összhangban elkülönítetten gyűjthető, valamint egyes hulladékáramok szerint válogatható, anélkül, hogy ez befolyásolná más hulladékáramok újrafeldolgozhatóságát, továbbá – az e cikk (5) bekezdésével összhangban meghatározott módszertan alapján – a nagy léptékben újrafeldolgozott jelleget.

A (4) bekezdés alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak megfelelő csomagolást úgy kell tekinteni, hogy az megfelel az e bekezdés első albekezdésének a) pontjában meghatározott feltételnek.

A (4) bekezdés alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és az (5) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusoknak megfelelő csomagolást úgy kell tekinteni, hogy az megfelel az e bekezdés első albekezdésében meghatározott feltételeknek.

E bekezdés első albekezdésének a) pontja 2030. január 1-jétől vagy a (4) bekezdés első albekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálybalépésének napjától számított 24 hónappal alkalmazandó, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont.

E bekezdés első albekezdésének b) pontja 2035. január 1-jétől, vagy a nagy léptékben újrafeldolgozott jellegre vonatkozó követelmény tekintetében 2035. január 1-jétől vagy az (5) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok hatálybalépésének napjától számított öt évvel alkalmazandó, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont.”

A Bizottság értelmezése:

A 6. cikk (1) bekezdése előírja, hogy minden forgalomba hozott csomagolásnak újrafeldolgozhatónak kell lennie anélkül, hogy konkrét határidőt írna elő e rendelkezés alkalmazására, ami azt jelenti, hogy azt 2026. augusztus 12-től kell alkalmazni.

A 6. cikk (2) bekezdésének a) pontja „*2030. január 1-jétől vagy a (4) bekezdés első albekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálybalépésének napjától számított 24 hónappal alkalmazandó, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont*”. A 6. cikk (4) bekezdése szerint a Bizottságnak 2028. január 1-jéig el kell fogadnia ezt a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, amely teljes mértékben harmonizálja az újrahasznosítást megkönnyítő kialakításra vonatkozó követelményeket és a kapcsolódó értékelési módszertant.

A 6. cikk (1) bekezdése hasonlít a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv (a továbbiakban: a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv) II. melléklete 3. pontjának a) alpontjában szereplő alapvető követelményhez, amely az anyag-újrafeldolgozás formájában hasznosítható csomagolásra vonatkozik, de nem azonos vele. Például, bár a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv tartalmazott „alapvető követelményeket” a csomagolás összetételére és kialakítására vonatkozóan, nem hozott létre harmonizált újrafeldolgozhatósági kritériumokhoz kapcsolódó egységes műszaki dokumentációs kötelezettséget. Ezenkívül az „anyag-újrafeldolgozás formájában hasznosítható csomagolásra” vonatkozó alapvető követelmény (a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv II. melléklete 3. pontjának a) alpontja) megfogalmazása homályos és jogilag nehezen érvényesíthető volt. Ezért úgy kell értelmezni, hogy a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet újrahasznosítást megkönnyítő kialakításra vonatkozó követelményekről szóló 6. cikke (2) bekezdése a) pontja alkalmazásának kezdőnapjáig a gyártóknak csak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelvvel és a kapcsolódó harmonizált szabványokkal (pl. az EN 13430:2004 szabvánnyal: Az anyagában történő újrafeldolgozás útján hasznosítható csomagolás követelményei) ([19]) összhangban lévő követelménynek kell megfelelniük.

([19]) Pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY täytäntöönpanoon liittyvä komission tiedonantoETA:n kannalta merkityksellinen teksti (EUVL C 44, 19.2.2005, s. 23).

A 6. cikk (4) bekezdése szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásától számítva a gyártóknak 24 hónapjuk lesz arra, hogy megfeleljenek az újrahasznosítást megkönnyítő kialakítás követelményeinek, és biztosítsák, hogy csak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet értelmében újrafeldolgozható csomagolást hozzanak forgalomba. Amennyiben ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus 2028. január 1-je után lép hatályba, a követelményeket ezen időponttól számított 24 hónap elteltével kell alkalmazni.

A gyártóknak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 6. cikkének (4) bekezdése szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktus(ok) hatálybalépéséig nem kell elvégezniük a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 38. cikke és VII. melléklete szerinti, az újrafeldolgozhatóságra vonatkozó megfelelőségértékelési eljárást.

7. **Az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó célértékek alóli mentességek**

Jogi rendelkezések:

(50) preambulumbekezdés: „*Az újrafeldolgozott műanyagot tartalmazó, élelmiszerrel érintkező anyagoknak meg kell felelniük az (EU) 2022/1616 bizottsági rendeletben meghatározott követelményeknek, amelyek az újrafeldolgozási technológiákra vonatkozó követelményeket is magukban foglalnak. A műanyag csomagolást illetően – kivéve, ha az adott csomagolás polietilén-tereftalátból (PET) készült – helyénvaló az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kapcsolódó követelmények alkalmazásának kezdőnapja előtt kellően hosszú idővel újraértékelni az ilyen műanyag csomagoláshoz szükséges megfelelő újrafeldolgozási technológiák rendelkezésre állását. Az említett értékelésnek ki kell terjednie az ilyen technológiák releváns uniós szabályok szerinti engedélyezésének állására és az ilyen technológia gyakorlati alkalmazására is. Az említett értékelés alapján bizonyos kontaktszenzitív műanyag csomagolások esetében szükség lehet eltéréseket biztosítani az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó követelményektől, vagy módosítani az e rendeletben megállapított kivételek jegyzékét. Ennek érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el.*”

A 7. cikk (5) bekezdése kimondja, hogy „[a]z *(1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó:*

a) az élelmiszerrel érintkezésbe kerülő műanyag csomagolásra, amennyiben az újrafeldolgozott tartalom mennyisége veszélyt jelent az emberi egészségre, és a csomagolt termékeknek az 1935/2004/EK rendeletnek való meg nem feleléséhez vezet;

b) semmilyen olyan műanyag részre, amely a teljes csomagolási egység össztömegének kevesebb, mint 5 %-át teszi ki.”

7. cikk (12) bekezdés: „A Bizottság 2028. január 1-jéig értékeli, hogy szükség van-e az (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott újrafeldolgozott tartalom százalékos minimumarányaitól való eltérésekre konkrét műanyag csomagolások esetében, vagy a (4) bekezdésben foglalt kivételek jegyzékének felülvizsgálatára konkrét műanyag csomagolások tekintetében.

Az e cikk első albekezdésében említett értékelés alapján, amennyiben a releváns uniós szabályok nem engedélyezik a műanyag csomagolás újrafeldolgozására megfelelő újrafeldolgozási technológiákat, vagy a gyakorlatban nem állnak kellő mértékben rendelkezésre, és figyelembe véve valamennyi biztonsággal kapcsolatos – különösen a kontaktszenzitív műanyag csomagolásra, többek között az élelmiszerek csomagolására vonatkozó – követelményt, a Bizottság felhatalmazást kap, hogy a 64. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet módosítása céljából a következők érdekében:

a) az e cikk (1) bekezdésének b) és d) pontjában meghatározott százalékos minimumarány hatályától, időbeli ütemezésétől vagy szintjétől való eltérések lehetővé tétele konkrét műanyag csomagolások esetében; valamint

b) adott esetben az e cikk (4) bekezdésében foglalt kivételek jegyzékének módosítása.”

A Bizottság értelmezése:

A 7. cikk (5) bekezdése konkrét mentességeket állapít meg az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelezettség alól. A 7. cikk (5) bekezdésének a) pontjában megállapított mentesség az élelmiszerrel érintkezésbe kerülő műanyag csomagolásra vonatkozik, amennyiben az újrafeldolgozott tartalom mennyisége veszélyt jelent az emberi egészségre, és a csomagolt termékeknek az 1935/2004/EK rendeletnek ([20]) való meg nem feleléséhez vezet. A 7. cikk (5) bekezdésének b) pontjában megállapított mentesség azokra a műanyag alkatrészekre vonatkozik, amelyek a csomagolási egység össztömegének kevesebb mint 5 %-át teszik ki. A „műanyag alkatrészek” fogalmát a kompozit csomagolásnak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének 24. pontjában szereplő fogalommeghatározásával összhangban kell értelmezni.

Mindkét mentesség közvetlenül alkalmazandó, ezért azokat sem a Bizottságnak, sem az illetékes nemzeti hatóságoknak nem kell külön megadniuk. A mentességek alkalmazásához a gyártónak dokumentált bizonyítékokkal (pl. engedélyezett újrafeldolgozási technológiák hiányával) kell alátámasztania a műszaki dokumentációban szereplő mentességek követelményeinek való megfelelést.

([20]) HL L 338., 2004.11.13., 4. o.

A 7. cikk (5) bekezdésének a) pontja szerinti mentességre való jogosultság érdekében a műszaki dokumentációnak minden egyes, a csomagolási egység össztömegének legalább 5 %-át kitevő műanyag részre vonatkozóan meg kell határoznia a felhasznált polimert. Meg kell erősítenie, hogy – figyelembe véve a csomagolás rendeltetését és a célértéket:

— „az (EU) 2022/1616 rendelet I. melléklete nem sorol fel megfelelő újrafeldolgozási technológiát az adott polimer tekintetében", valamint

— „ipari szinten nem áll rendelkezésre újrafeldolgozási technológia e polimernek az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében leírt eljárások szerinti gyártásához".

Végezetül a Bizottság 2028. január 1-jéig értékelni fogja, hogy szükség van-e további mentességek megadására az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelezettségek alól a műanyag csomagolás tekintetében, vagy felül kell-e vizsgálni a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 7. cikkének (4) bekezdésében felsorolt meglévő mentességeket.

8. **Rugalmasság a tagállamok számára a komposztálható csomagolás előírásában és a megfelelőség vélelmezése**

Jogi rendelkezések:

(53) preambulumbekezdés: *„A biohulladék-áram gyakran hagyományos műanyagokkal szennyezett, és az anyagában történő újrafeldolgozási áramok gyakran komposztálható műanyagokkal szennyezettek. Ez a keresztszennyeződés erőforrás-pazarláshoz és alacsonyabb minőségű másodlagos nyersanyagokhoz vezet, és azt a forrásnál meg kell akadályozni. Az említett aggodalomra figyelemmel, hogy a tagállamoknak meg kell határozniuk a megfelelő hulladékgazdálkodást a területükön a komposztálható csomagolások tekintetében. Mivel a komposztálható műanyag csomagolás esetében a helyes hulladékelhelyezési út egyre kevésbé egyértelmű a fogyasztók számára, a komposztálható műanyag csomagolás használatára vonatkozóan indokolt és szükséges világos és közös szabályokat megállapítani, csak akkor kötelezővé téve e csomagolás használatát, ha az egyértelmű előnyökkel jár a környezetre vagy az emberi egészségre nézve. Ilyen előnyök állnak fenn különösen, ha a komposztálható csomagolás segíti a biohulladék gyűjtését vagy elhelyezését, például olyan termékek esetében, ahol a tartalom és a csomagolás elkülönítése különösen bonyolult (ilyenek például a teafilterek).”*

(54) preambulumbekezdés: *„A biológiailag lebomló műanyag polimerekből készült csomagolási alkalmazások korlátozott köre tekintetében kimutatható környezeti előnnyel jár az olyan komposztálható csomagolás használata, amely szabályozott körülmények között kerül be a komposztáló üzemekbe, köztük az anaerob lebontást végző létesítményekbe. Továbbá, amennyiben egy tagállam alkalmazza a 2008/98/EK irányelv 22. cikke (1) bekezdésének második albekezdését, és az említett tagállamban rendelkezésre állnak megfelelő hulladékgyűjtési rendszerek és hulladékkezelési infrastruktúrák, rugalmasságot kell biztosítani az említett tagállam számára annak eldöntéséhez, hogy engedje-e olyan komposztálható csomagolásoknak a területén első alkalommal történő forgalmazását kávé-, tea- vagy más italkészítő rendszerek egyadagos egységei számára, amelyek nem fém csomagolóanyagból állnak, valamint nagyon könnyű műanyag hordtasakoknak, könnyű műanyag hordtasakoknak, továbbá egyéb olyan csomagolásnak a saját területén első alkalommal történő forgalmazását, amelyre e rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt elő volt írva, hogy komposztálható legyen. A fogyasztók körében a helyes hulladékelhelyezési móddal kapcsolatos félreértések elkerülése érdekében, és figyelembe véve a szén-dioxid-kibocsátás körforgásosságának környezeti előnyét, minden egyéb csomagolásnak anyagában történő újrafeldolgozáson kell átesnie, és az ilyen csomagolásokat úgy kell kialakítani, hogy ne befolyásolják más hulladékáramok újrafeldolgozhatóságát.”*

(56) preambulumbekezdés: *„Amint az a 2022. november 30-i bizottsági közleményben foglalt »A bioalapú, biológiailag lebomló és komposztálható műanyagokra vonatkozó uniós szakpolitikai keret«-ben bemutatásra került, az ipari komposztálásra vonatkozó szabványoknak való megfelelés nem jelenti azt, hogy a lebomlás házi komposztálás során is végbemegy. Az ipari komposztálás esetében a szükséges feltételek a magas hőmérséklet és a magas páratartalom. A házi komposztálás esetében – amelyet magánszemélyek végeznek, akár közösségekbe szerveződve is – a tényleges feltételek nagyban függenek a helyi éghajlati viszonyoktól és a fogyasztói gyakorlatoktól. A házi komposztálás során ezért fennáll annak a kockázata, hogy a biológiai lebomlás lassabban megy végbe, mint ipari komposztálás esetén, vagy akár nem is fejeződik be. Így különösen a műanyag csomagolás házi komposztálását csak konkrét alkalmazások esetében és egyedi helyi feltételek között, a releváns hatóságok felügyelete mellett lehet fontolóra venni.”*

9. cikk (2) bekezdés: *„A 6. cikk (1) bekezdésétől eltérve, amennyiben a tagállamok a 2008/98/EK irányelv 22. cikkének (1) bekezdése értelmében engedik, hogy a biohulladékéhoz hasonló biológiailebomlási és a komposztálhatósági tulajdonságokkal rendelkező hulladékot*

a biohulladékkal együtt gyűjtsék, valamint rendelkezésre állnak megfelelő hulladékgyűjtési rendszerek és hulladékkezelési infrastruktúra annak biztosítására, hogy a komposztálható csomagolás a biohulladék-gazdálkodási áramba, a tagállamok előírhatják, hogy a következő csomagolást csak akkor lehet a területükön első alkalommal forgalmazni, ha a csomagolás komposztálható:

a) a 3. cikk (1) bekezdése 1. pontjának g) alpontjában említett, fémtől eltérő anyagból álló csomagolás, a nagyon könnyű műanyag hordtasakok és a könnyű műanyag hordtasakok;

b) az e bekezdés a) pontjában említettektől eltérő olyan csomagolás, amelynek esetében a tagállam már előírta, hogy annak már e rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt komposztálhatónak kell lennie."

A Bizottság értelmezése:

A tagállamok dönthetnek arról, hogy a 9. cikk (1) bekezdésében és a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt csomagolási formákon kívüli csomagolásnak 2026. augusztus 12-ig komposztálhatónak kell-e lennie a területükön. A tagállamok csak úgy dönthetnek, hogy az ilyen további komposztálható csomagolási formák iparilag komposztálhatók. A tagállamoknak a félreértések elkerülése érdekében egyértelműen tájékoztatniuk kell a gazdasági szereplőket és a nyilvánosságot, valamint az Európai Bizottságot minden olyan nemzeti szabályról, amely további csomagolási egységek komposztálhatóságát írja elő. A tagállamoknak tanácsos összeállítaniuk és nyilvánosságra hozniuk az ilyen termékek kifejezett jegyzékét annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplők meg tudjanak felelni a kapcsolódó címkézési és komposztálhatósági követelményeknek.

Míg a rendelet a 9. cikk (1) bekezdésében felsorolt korlátozott számú műanyag csomagolási egység esetében lehetővé teszi a házi komposztálást, tükrözve azokat a helyzeteket, amikor a tagállamok a házi komposztálást a biohulladékra vonatkozó hulladékgazdálkodási lehetőségek egyikeként alkalmazzák, a házi komposztálást csak a konkrét helyi feltételek összefüggésében kell mérlegelni, és az érintett hatóságok felügyelete mellett kell végrehajtani. A tagállamoknak a félreértések elkerülése érdekében egyértelműen tájékoztatniuk kell a gazdasági szereplőket és a nyilvánosságot, valamint az Európai Bizottságot minden olyan nemzeti szabályról, amely a házi komposztálást írja elő. A tagállamoknak tanácsos összeállítaniuk és nyilvánosságra hozniuk az ilyen termékek kifejezett jegyzékét annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplők meg tudjanak felelni a kapcsolódó címkézési és komposztálhatósági követelményeknek.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a vonatkozó harmonizált szabványok elfogadása előtt vagy akár azok hiányában előírják a házi komposztálhatóságot.

Ami a házilag komposztálható csomagolás megfelelőségének vélelmét illeti, a gyártók felhasználhatják a házilag komposztálható csomagolásra vonatkozó meglévő nemzeti szabványokat és a meglévő tanúsítási rendszereket a 9. cikknek való megfelelés igazolására, de ezek a tanúsítványok nem alapozzák meg a komposztálhatósági követelménynek való megfelelés vélelmét.

A Bizottság 2026. február 12-ig fel fogja kérni az európai szabványügyi testületeket, hogy a 9. cikk (6) bekezdése alapján dolgozzanak ki új, uniós szintű szabványt a házi komposztálhatóságra vonatkozóan.

Az ipari komposztálásra vonatkozó meglévő EN 13432 szabvány ([21]) *iránymutatásként* használható az új szabvány elfogadásáig. A komposztálható csomagolásra vonatkozó új harmonizált szabványoknak való megfelelés vélelme azonban csak attól az időponttól kezdve vélelmezhető újra, amikor a Bizottság által a 9. cikk (6) bekezdése alapján kért, a vonatkozó harmonizált szabványokat felsoroló új határozatot közzéteszik az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

9. **Az „áteresztő" és a „használat után megpuhuló" kifejezések meghatározása a komposztálható csomagolással összefüggésben**

Jogi rendelkezések:

A 3. cikk (1) bekezdése szerint: „*E rendelet alkalmazásában:*

(…)

f) áteresztő tea-, kávé- vagy egyéb italtasak, vagy teát, kávét vagy egy másik italt tartalmazó, használat után megpuhuló, egyszer használatos egység, amelyet a termékkel együtt történő használatra és elhelyezésre".

([21]) Csomagolás – Komposztálással és biológiai lebomlással hasznosítható csomagolás követelményei – Vizsgálati program és a csomagolás végleges elfogadásának értékelési feltételei.

A Bizottság értelmezése:

A 9. cikk (1) bekezdése anyagsemleges rendelkezés, és vonatkozhat áteresztő tea-, kávé- vagy egyéb italtáskákra, vagy bármilyen anyagból készült, használat után megpuhuló egyszer használatos egységekre, beleértve a papíralapú, egyszer használatos egységeket is. Ezért a 9. cikk értelmében az ilyen csomagolást 2028. február 12-ig komposztálhatóként kell kialakítani.

10. **A csomagolás minimálisra csökkentése**

Jogi rendelkezések:

(60) preambulumbekezdés: *„(…) Bár a marketing és a fogyasztói elfogadottság továbbra is releváns a csomagolás kialakítása szempontjából, ezek – önmagukban indokolva a csomagolás tömegének és térfogatának növelését – nem vehetők fel a teljesítménykritériumok közé. (…)*".

10. cikk (1) bekezdés: *„2030. január 1-jéig az előállítónak vagy az importőrnek biztosítania kell, hogy a forgalomba hozott csomagolás – az alakjára és anyagára is figyelemmel – úgy kerüljön kialakításra, hogy a tömege és a térfogata a funkcionalitásának biztosításához szükséges minimális mértékre csökkenjen.*"

10. cikk (2) bekezdés: *„Az előállítónak vagy az importőrnek biztosítania kell, hogy ne hozzanak forgalomba olyan csomagolást, amely nem felel meg (…) IV. mellékletében meghatározott teljesítménykritériumoknak, (…) kivéve, ha (…).*"

A 10. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja két mentességet ír elő, nevezetesen:

a) a csomagolás kialakítása a 6/2002/EK tanácsi rendelet szerinti közösségi formatervezési minta oltalma vagy a 98/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá tartozó formatervezési minták oltalma alatt áll, ideértve a tagállamok egyikében hatályos nemzetközi megállapodásokat is, vagy a formája az (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet vagy az (EU) 2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá tartozó védjegy, ideértve a tagállamok egyikében hatályos nemzetközi megállapodások alapján lajstromozott védjegyeket is, a formatervezési minták és védjegyek 2025. február 11. előtt oltalomban részesültek; és az e cikk szerinti követelmények alkalmazása a csomagolás kialakítását oly módon érintené, hogy az megváltoztatná annak újdonságát vagy egyedi jellegét, vagy a védjegyet oly módon érintené, hogy a védjegy már nem alkalmas arra, hogy a megjelölt árut más vállalkozások áruitól megkülönböztesse; vagy

b) a csomagolt termék vagy ital az uniós jog – így például a bor esetében az 1308/2013/EU rendelet, a szeszes italok esetében az (EU) 2019/787 rendelet vagy a kézműves és ipari termékek esetében az (EU) 2023/2411 rendelet – alapján oltalom alatt álló földrajzi eredetmegjelölés hatálya alá tartozik, vagy valamely, az (EU) 2024/1143 rendeletben említett minőségrendszer hatálya alá tartozik.

10. cikk (3) bekezdés: *„A Bizottság 2027. február 12-ig felkéri az európai szabványügyi szervezeteket, hogy – az esettől függően – dolgozzanak ki vagy tegyenek naprakésszé olyan harmonizált szabványokat, amelyek meghatározzák a csomagolás minimálisra csökkentésére vonatkozó, e rendelet szerinti követelményeknek való megfelelés kiszámítására és mérésére szolgáló módszertant. A leggyakoribb csomagolástípusok és csomagolási formák esetében az ilyen szabványoknak meg kell határozniuk a maximális megfelelő tömegre és térfogatra vonatkozó határértékeket, valamint – adott esetben – a falvastagságot és a maximális üres teret.*"

A IV. melléklet A. részének 4. pontja: *„Csomagolási funkcionalitás: a csomagolás kialakításának biztosítania kell annak funkcionalitását, figyelembe véve a termék rendeltetését és az értékesítésére okot adó alkalom sajátosságait, például ajándékozási célú értékesítés vagy szezonális események alkalmával történő értékesítés.*"

A Bizottság értelmezése:

A csomagolás minimálisra csökkentésére vonatkozó követelmények segítik a tagállamokat abban, hogy harmonizált módon teljesítsék a csomagolási hulladék csökkentésére vonatkozó általános célértékeiket, és csökkentsék annak szükségességét, hogy a 43. cikkben meghatározott hulladékmegelőzési célértéknek való megfelelés érdekében eltérő nemzeti intézkedésekre kerüljön sor.

Ezek nem új követelmények. Ezek már a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv alapján is léteztek alapvető követelményként egy kapcsolódó harmonizált megfelelési módszertani szabvánnyal (EN 13428:2004) ([22]) együtt. Míg a csomagolás minimalizálásának értékelésére szolgáló elemek a harmonizált szabványból átkerültek a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletbe, a „*fogyasztói elfogadottság*" és a „*marketing*" mint a csomagolás többlettömegét és -térfogatát indokoló okok („*teljesítménykritériumok*") törlésre kerültek. Másrészt más okok, például az újrafeldolgozhatóság, az újrafeldolgozott tartalom vagy az újrahasználat jelent meg új kritériumként.

E módosítás végrehajtása érdekében a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet felhatalmazza a Bizottságot, hogy kérje fel a CEN-t a meglévő szabvány 2027. február 12-ig történő aktualizálására. Az aktualizált értékelési módszertan mellett az aktualizált szabvány a leggyakoribb csomagolástípusokra és -formátumokra vonatkozóan megfelelő maximális tömeg- és térfogat-határértékeket fog előírni.

A szabványosítás segíteni fogja az ipart a minimalizálási követelményeknek való megfelelés bizonyításában, mivel a harmonizált szabványnak való megfelelés alapján vélelmezhető a fenntarthatósági követelménynek való megfelelés. A tagállamoknak el kell fogadniuk az ilyen megfelelő csomagolást, és lehetővé kell tenniük annak forgalmazását a piacaikon anélkül, hogy eltérő vagy további nemzeti követelményeket lehetne megállapítani.

A 70. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint a csomagolás minimálisra csökkentésére vonatkozó meglévő követelmények és a rájuk vonatkozó megfelelési előírások 2029 végéig hatályban maradnak. Ezt követően a 10. cikk (1) és (2) bekezdése egyaránt alkalmazandó lesz (2030. január 1-jétől), míg a meglévő EN 13428:2004 harmonizált szabvány továbbra is használható iránymutatásként, de csak addig, amíg új vagy aktualizált szabvány nem áll rendelkezésre.

Az iparnak lehetősége lesz arra, hogy a rendszeres szabványosítási folyamatban részt vevő szakértői révén hozzájáruljon az új szabványok kidolgozásához. E folyamat során megfelelően figyelembe veszik az olyan kérdéseket, mint a csomagolás formája és funkcionalitása.

11. **A 10. cikk szerinti minimalizálási követelmények és a 24. cikk szerinti üres tér aránya közötti kapcsolat**

Jogi rendelkezések:

10. cikk (1) bekezdés: „*2030. január 1-jéig az előállítónak vagy az importőrnek biztosítania kell, hogy a forgalomba hozott csomagolás – az alakjára és anyagára is figyelemmel – úgy kerüljön kialakításra, hogy a tömege és a térfogata a funkcionalitásának biztosításához szükséges minimális mértékre csökkenjen*."

10. cikk (2) bekezdés: „Az *előállítónak vagy az importőrnek biztosítania kell, hogy az e rendelet IV. mellékletében meghatározott teljesítménykritériumoknak meg nem felelő csomagolást, valamint az olyan csomagolást, amelynek jellemzői kizárólag a termék érzékelt térfogatának növelését célozzák, beleértve a kettős falakat, az álaljzatokat és a felesleges rétegeket, ne hozzák forgalomba, kivéve, ha: (…).*"

24. cikk (1) bekezdés: „*A gyűjtőcsomagolást, szállítási csomagolást vagy e-kereskedelmi csomagolást megtöltő gazdasági szereplőknek 2030. január 1-jéig vagy a (2) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok hatálybalépését 3 évvel követő időpontig – attól függően, hogy melyik a későbbi időpont – biztosítaniuk kell, hogy a százalékban kifejezett maximális ürestér-arány 50 % legyen*."

A Bizottság értelmezése:

A 24. cikkben szereplő üres tér aránya a gyűjtőcsomagolásra, a szállítási csomagolásra és az e-kereskedelmi csomagolásra vonatkozik, és azt az ilyen csomagolást használó vagy töltő természetes vagy jogi személynek be kell tartania. A Bizottság egy 2028. február 12. előtt elfogadandó végrehajtási jogi aktusban fogja meghatározni az üres tér arányának kiszámítására szolgáló módszertant.

([22]) EN 13428:2004 – Csomagolás – Külön követelmények a gyártásra és összetételre – Megelozés anyagfelhasználás-csökkentéssel. Az e harmonizált szabványra való hivatkozást a A Bizottság közleménye a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása keretében (HL C 44., 2005.2.19., 23. o.).

A fogyasztói csomagolás esetében az üres térre vonatkozó minimalizálási követelmények nem kapcsolódnak semmilyen előre meghatározott küszöbértékhez, ezért azokat a meglévő EN 13428:2004 szabvány ([23]) alapján kell értékelni, amely 2030. január 1-jéig alkalmazandó, és amelyet a IV. melléklet A. részében előírt aktualizált teljesítménykritériumokkal és a 10. cikkben meghatározott követelményekkel összhangban aktualizálni kell. A kötelezett fél az előállító, akinek el kell végeznie a megfelelőségértékelést, és el kell készítenie a csomagolásra vonatkozó műszaki dokumentációt és EU-megfelelőségi nyilatkozatot.

12. **A 11. cikkben foglalt követelmények alkalmazását megelőzően forgalomba hozott újrahasználható csomagolás**

Jogi rendelkezések:

11. cikk (1) bekezdés: „*2025. február 11-től forgalomba hozott csomagolás akkor tekintendő újrahasználhatónak, ha megfelel a következő követelmények mindegyikének:*

a) azzal a céllal tervezték, alakították ki és hozták forgalomba, hogy több alkalommal újra lehessen használni;

b) úgy tervezték meg és alakították ki, hogy a lehető legtöbb forgási ciklust megtegye a felhasználás normál esetben előre látható feltételei mellett;

c) megfelel a fogyasztók egészségére, biztonságára és higiéniájára vonatkozó alkalmazandó követelményeknek;

d) olyan fajta károsítás nélkül kiüríthető vagy kirakodható, amely megakadályozná további működését és újrahasználatát;

e) kiüríthető, kirakodható, újratölthető és újrarakodható a csomagolt termék minőségének és biztonságosságának megőrzése, valamint az alkalmazandó biztonsági és higiéniai követelményeknek való megfelelés biztosítása mellett, az élelmiszer-biztonsági követelményeket is beleértve;

f) helyreállítható a VI. melléklet B. részével összhangban, miközben megőrzi a rendeltetésének ellátására való képességét;

g) lehetővé teszi címkék elhelyezését, valamint az említett termék tulajdonságaira és magára a csomagolásra vonatkozó információk nyújtását, beleértve a termék biztonságosságát, megfelelő használatát és nyomon követhetőségét biztosító, valamint a felhasználhatósági időtartamára vonatkozó, bármely releváns utasítást és információt;

h) kiüríthető, kirakodható, újratölthető és újrarakodható az ilyen tevékenységért felelős személyek egészségének és biztonságának veszélyeztetése nélkül; valamint

i) megfelel az újrafeldolgozható csomagolásra vonatkozó, a 6. cikkben meghatározott követelményeknek, hogy hulladékká válásakor újrafeldolgozható legyen.”

11. cikk (2) bekezdés: „*A Bizottság 2027. február 12-ig – a 64. cikkel összhangban – felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet kiegészítése céljából azáltal, hogy megállapítja – e cikk (1) bekezdésének b) pontjának alkalmazásában – az újrahasználható csomagolás forgási ciklusainak minimális számát az újrahasználat során leggyakrabban használt csomagolási formákra vonatkozóan, figyelembe véve a higiéniai és egyéb követelményeket, így például a logisztikát.*”

15. cikk (9) bekezdés: „*Az e cikk (8) bekezdésétől eltérve, az 5–12. cikkben vagy az 5–12. cikk alapján meghatározott követelményeknek vélhetően nem megfelelő csomagolás megfelelőségének biztosítására, forgalomból történő kivonására vagy visszahívására vonatkozó kötelezettség nem alkalmazandó a 2025. február 11. előtt forgalomba hozott újrahasználható csomagolásra.*”

A Bizottság értelmezése:

A 11. cikk 2025. február 11-től, azaz a rendelet hatálybalépésének napjától alkalmazandó újrahasználati kritériumokat határoz meg. A rendelet azonban 2026. augusztus 12-től alkalmazandó. Ez azt jelenti, hogy a rendelet hatálybalépése (2025. február 11.) előtt az uniós piacon már forgalomba hozott újrahasználható csomagolást nem kell visszamenőleges hatállyal összhangba hozni ezekkel a követelményekkel. Ezt a rendelet 15. cikkének (9) bekezdése kifejezetten kimondja.

([23]) EN 13428:2004 – Csomagolás – Külön követelmények a gyártásra és összetételre – Megelozés anyagfelhasználás-csökkentéssel. Az e harmonizált szabványra való hivatkozást a A Bizottság közleménye a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása keretében (HL C 44., 2005.2.19., 23. o.).

A 2025. február 11. után forgalomba hozott újrahasználható csomagolásnak meg kell felelnie a rendeletnek. Az illetékes hatóságok azonban csak 2026. augusztus 12. után tudják ellenőrizni az ilyen csomagolás megfelelőségét a 11. cikkel és a rendelet egyéb rendelkezéseivel összhangban.

A 11. cikkben meghatározott követelmények lényegében hasonlóak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló korábbi irányelvben és a kapcsolódó, a csomagolás újrahasználatáról szóló EN 13429:2004 harmonizált szabványban ([24]) foglalt, az újrahasználható csomagolásra vonatkozó követelményekhez. Ez azt jelenti, hogy a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet szerinti, az újrahasználható csomagolásra vonatkozó követelmények nem teljesen újak.

13. **A csomagolás harmonizált címkézésének hatálya**

Jogi rendelkezések:

12. cikk (1) bekezdés: „*2028. augusztus 12-től, vagy az e cikk (6) vagy (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok hatálybalépésének napjától számított 24 hónappal követő időponttól – attól függően, hogy melyik a későbbi időpont – a forgalomba hozott csomagolást az anyagösszetételére vonatkozó információkat tartalmazó harmonizált címkével kell ellátni a fogyasztók általi válogatás megkönnyítése érdekében. A címkének piktogramokon kell alapulnia és könnyen érthetőnek kell lennie, többek között a fogyatékossággal élő személyek számára is. (…)*”.

A Bizottság értelmezése:

A 12. cikk hatálya alá tartozó csomagoláscímkézés kimerítő és teljes mértékben harmonizált, kivéve a betétdíjas rendszereket. Az uniós jog elsőbbségének elve alapján nem megengedettek a válogatási utasításokat tartalmazó nemzeti szabályok. A tagállamok 2028. augusztus 12. után vagy a címkézési szabályokat és piktogramokat meghatározó végrehajtási jogi aktus hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltével nem tarthatják meg nemzeti címkéiket az uniós harmonizált címkék mellett. Mivel a gazdasági szereplők átmeneti időszak nélkül nem tudnak alkalmazkodni egy új címkézési rendszerhez, a nemzeti intézkedéseket az átállás lehetővé tétele érdekében az említett időpont előtt hatályon kívül kell helyezni vagy ki kell igazítani. Amennyiben a válogatási utasításokra vonatkozó nemzeti intézkedések a belső piacra gyakorolt hatásukra tekintettel aránytalannak ítélhetők, ezeket az intézkedéseket a lehető leghamarabb hatályon kívül kell helyezni, függetlenül a Bizottság által a 12. cikk (6) bekezdésével összhangban elfogadandó harmonizált uniós követelmények hatálybalépésének időpontjától.

A csomagolóanyagok azonosítási rendszerének létrehozásáról szóló, 1997. január 28-i 97/129 bizottsági határozat ([25]), amely a csomagolás anyagösszetételének azonosítására szolgáló számozási és rövidítési rendszert hoz létre elsősorban a hulladékkezelők számára, hogy segítse őket a csomagolási hulladék szétválogatásában, 2028. augusztus 12-ig továbbra is alkalmazandó. E határozat és az általa létrehozott rövidítésrendszer használata a gyártók számára önkéntes, de a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a csomagolóanyagok azonosítására a határozatban meghatározottól eltérő rendszert ne alkalmazzanak. Más szóval, amennyiben azonosító rendszert alkalmaznak, annak a határozatban meghatározott rendszernek kell lennie. A határozatban megállapított rövidítések használata azonban 2028. augusztus 12. után már nem lesz engedélyezett. Ennek az az oka, hogy a hulladék gyűjtés utáni elkülönítése terén elért technológiai fejlődés csökkenti az ilyen jelölések szükségességét az újrafeldolgozók számára, és biztosítja a harmonizált címkézést az egységes piacon.

A 12. cikk (1) bekezdésében előírt címkézési követelmények célja a csomagolási hulladék fogyasztók általi válogatásának javítása. Ezért ezek a követelmények nem vonatkoznak bizonyos olyan termékek – például emberi vagy állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek, orvostechnikai eszközök vagy *in vitro* diagnosztikai orvostechnikai eszközök – csomagolására, amelyeket csak foglalkozásszerű végfelhasználók használhatnak ipari vagy szakmai tevékenységük során. A rendelet kifejezetten kizárja e címkézési kötelezettség alól a szállítási csomagolást – az e-kereskedelmi csomagolás kivételével –, valamint a betétdíjas rendszer hatálya alá tartozó csomagolást. A hulladékválogatási címkékre vonatkozó előírásokat végrehajtási jogi aktusban állapítják meg 2026. augusztus 12-ig.

([24]) EN 13428:2004 – Csomagolás – Külön követelmények a gyártásra és összetételre – Megelozés anyagfelhasználás-csökkentéssel. Az e harmonizált szabványra való hivatkozást a A Bizottság közleménye a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása keretében (HL C 44., 2005.2.19., 23. o.).

([25]) A Bizottság határozata (1997. január 28.) a csomagolóanyagok azonosítási rendszerének a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében történő meghatározásáról (*HL L 50., 1997.2.20., 28. o.*).

Az újrahasználható csomagolások 12. cikk (2) bekezdése szerinti címkézése tekintetében a tagállamok 2029. február 12. után vagy a kapcsolódó címkézési szabályokat meghatározó végrehajtási jogi aktus hatálybalépésétől számított 30 hónap elteltével nem tarthatják meg nemzeti címkéiket az uniós harmonizált címkék mellett.

A hulladékválogatási címkék és az újrahasználható csomagolásra vonatkozó címkék használata kötelező.

Ami az újrafeldolgozott tartalomra és a bioalapú tartalomra vonatkozó, a 12. cikk (4) bekezdése szerinti címkéket illeti, azokat 2028. augusztus 12-től vagy 24 hónappal a kapcsolódó végrehajtási jogi aktus hatálybalépését követően teljes mértékben harmonizálni fogják, de e címkék használata önkéntes. Ez azt jelenti, hogy a gazdasági szereplők nem kötelesek feltüntetni az újrafeldolgozott tartalmat vagy a bioalapú tartalmat a csomagoláson, de ha ezt jelezni kívánják, az uniós harmonizált műszaki előírásokat kell használniuk.

Az 50. cikk (1) bekezdése szerinti kötelező betétdíjas rendszerek hatálya alá tartozó csomagolás címkézését illetően a tagállamok előírhatják, hogy az ilyen csomagolást harmonizált színes címkével kell ellátni (a 12. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdése).

Bár a tagállamok nem kötelesek használni az uniós harmonizált betétdíjas címkét, nem tilthatják meg a betétdíjas címkék elhelyezését a piacukon csomagolt, más tagállamokban elhelyezett betétdíjas címkékkel ellátott termékeken, és ez mind a kötelező, mind a nem kötelező betétdíjas rendszerekre vonatkozik. A harmonizált címke használatával a tagállamok csökkenteni fogják annak kockázatát, hogy a nemzeti betétdíjas címkék révén akadályokat gördítsenek a belső piac elé. A betétdíjas rendszerek nemzeti címkéire vonatkozó szabályok meghatározásakor ajánlott, hogy a tagállamok figyelembe vegyék az „Italok csomagolása, betétdíjas rendszerek és az áruk szabad mozgása" című bizottsági közleményt (2009/C 107/01) ([26]).

Ami a kiterjesztett gyártói felelősséghez kapcsolódó címkéket ([27]) illeti, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet tiltja a fizikai címkéket, és lehetővé teszi, hogy ezeket az információkat vagy címkéket csak digitális formátumban adják meg (12. cikk (9) bekezdés).

Ami a 12. cikk (11) bekezdésében előírt eltérést illeti, az orvostechnikai eszközök és az *in vitro* diagnosztikai orvostechnikai eszközök esetében az (EU) 2017/745 és az (EU) 2107/746 rendelet nem határozza meg a belső és a külső csomagolás fogalmát. Annak biztosítása érdekében, hogy az eltérést helyesen alkalmazzák ezekre a termékekre, a közvetlen csomagolásra való hivatkozást az eszközzel érintkező csomagolásra való hivatkozásként, a külső csomagolást pedig az eszköz fogyasztói csomagolására való hivatkozásként kell értelmezni.

Mivel a 12. cikk teljes mértékben harmonizálja a csomagolás címkézését az Unióban, a tagállamok nem fogadhatnak el egyéb kötelező nemzeti csomagolási címkézési követelményeket. Ezt a csomagoláscímkézési követelmények belső piacra gyakorolt jelentős hatása indokolja.

14. **A meglévő újrahasználható szállítási csomagolás címkézése**

Jogi rendelkezések:

A 12. cikk (2) bekezdésének megfelelően „*(…) a 2029. február 12-től, vagy a (6) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus hatálybalépését 30 hónappal követő időponttól – attól függően, hogy melyik a későbbi időpont – forgalomba hozott újrahasználható csomagolást olyan címkével kell ellátni, amely tájékoztatja a felhasználókat arról, hogy a csomagolás újrahasználható. Az újrahasználhatóságra – többek között a helyi, nemzeti vagy uniós szintű újrahasználati rendszer rendelkezésre állására – vonatkozó további információkat és a gyűjtőhelyekre vonatkozó információkat egy olyan QR-kód vagy más típusú szabványosított, nyílt, digitális adathordozó révén kell rendelkezésre bocsátani, amely megkönnyíti a csomagolás nyomon követését, valamint az utak és a forgási ciklusok kiszámítását, vagy – ha az említett számítás nem kivitelezhető –, az átlagos becslést. (…)*".

A 12. cikk (3) bekezdése szerint ezek a követelmények nem vonatkoznak „*az olyan nyitott láncú rendszerekre, amelyek nem rendelkeznek a VI. melléklet szerinti rendszerüzemeltetővel*".

([26]) A Bizottság Közleménye – Italok csomagolása, betétdíjas rendszerek és az áruk szabad mozgása (HL C 107., 2009.5.9., 1. o.).

([27]) Lásd a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet kiterjesztett gyártói felelősségről szóló 45. cikkét. Ennek megfelelően „[a] *gyártóknak kiterjesztett gyártói felelősséggel kell rendelkezniük a 2008/98/EK irányelv 8. és 8a. cikkével, valamint az e szakasszal összhangban létrehozott rendszerek keretében azon csomagolások – ideértve a csomagolt termékek csomagolását is – tekintetében, amelyeket első alkalommal forgalmaznak valamely tagállam területén, vagy amelyeket nem végfelhasználóként kicsomagolnak*".

A 12. cikk (6) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot a csomagolás címkéjének meghatározására: „*A Bizottság 2026. augusztus 12-ig végrehajtási jogi aktusokat fogad el abból a célból, hogy harmonizált címkét hozzon létre és megállapítsa a címkézési követelményekre, valamint a csomagolás e cikk (1), (2) és (4) bekezdése szerinti címkézésének – a digitális eszközök útján biztosított címkézést is beleértve – formátumára vonatkozó előírásokat. (…)*”.

A 12. cikk (12) bekezdése szerint: „*Az (1), a (2) és a (4) bekezdésben említett olyan csomagolás, amelyet az e bekezdésekben említett határidők előtt állítottak elő az Unióban vagy importáltak, és amely nem felel meg az említett bekezdésekben meghatározott kritériumoknak, az említett bekezdésekben meghatározott címkézési követelmények hatálybalépésének napjától számított 3 évig forgalmazható.*”

A 15. cikk (9) bekezdése szerint: „*Az e cikk (8) bekezdésétől eltérve, az 5–12. cikkben vagy az 5–12. cikk alapján meghatározott követelményeknek vélhetően nem megfelelő csomagolás megfelelőségének biztosítására, forgalomból történő kivonására vagy visszahívására vonatkozó kötelezettség nem alkalmazandó a 2025. február 11. előtt forgalomba hozott újrahasználható csomagolásra.*”

A Bizottság értelmezése:

Különbséget kell tenni a következők között:

a) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet hatálybalépése, azaz 2025. február 11. előtt forgalomba hozott újrahasználható szállítási csomagolás; valamint

b) 2025. február 11. után (azaz a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet hatálybalépése után), de az újrahasználható csomagolás címkézéséről szóló, 2026. augusztus 12-ig elfogadandó és 2029. február 12-től vagy a végrehajtási jogi aktus hatálybalépésétől számított 30 hónap elteltével alkalmazandó végrehajtási jogi aktus alkalmazásának kezdőnapja előtt forgalomba hozott újrahasználható szállítási csomagolás, azaz a 2025. február 11. és 2029. február 12. között forgalomba hozott újrahasználható szállítási csomagolás.

Az a) pont szerinti újrahasználható csomagolás mindaddig forgalomban maradhat, amíg funkcionális elavulás vagy működési korlátok miatt el nem távolítják az újrahasználati rendszerekből.

A b) pont szerinti újrahasználható csomagolásnak legkésőbb 2032. februárig meg kell felelnie a címkézési követelményeknek. Tekintettel arra, hogy az ágazat már a végrehajtási jogi aktus elfogadásakor, azaz 2026 augusztusában ismeri az új címkézési szabályokat, korlátozott mennyiségű újrahasználható szállítási csomagolást kell megfelelővé tenni. A gyakorlatban a 2025 februárja és 2026 augusztusa között forgalomba hozandó csomagolásokat az új szabályoknak megfelelően 2032. februárig kell címkékkel ellátni. Emlékeztetni kell arra, hogy a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet hatálybalépését követően a gazdasági szereplőknek már nem lehet az a jogos elvárásuk, hogy ne vonatkozzanak rájuk az új címkézési szabályok.

A 12. cikk (5) bekezdésében foglalt, a weboldalakon vagy kísérő dokumentáción keresztül történő információszolgáltatást indokoló feltételek teljesülnek a vállalkozások közötti helyzetekben (azaz ha a fogyasztó nem a szállítási csomagolás végfelhasználója) újrahasználható szállítási csomagolás esetében, amelyet egy rendszerüzemeltető zárt láncú rendszerben kezel.

15. **A hulladékgazdálkodási üzemeltetők jelentéstételi kötelezettségei**

Jogi rendelkezések:

A 23. cikk (1) bekezdésének megfelelően „[a] *csomagolásihulladék-gazdálkodással foglalkozó szereplőknek a 2008/98/EK irányelv 35. cikkének (1) bekezdésének megfelelően, elektronikus nyilvántartás vagy nyilvántartások útján évente az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk a csomagolási hulladékra vonatkozó, az e rendelet XII. mellékletének 3. táblázatában foglalt információkat, kivéve a tagállam területén első alkalommal rendelkezésre bocsátott csomagolásra vonatkozó információkat.*

A csomagolásihulladék-gazdálkodással foglalkozó szereplőknek évente a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek egyéni teljesítése esetén a gyártó, vagy a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek kollektív teljesítése esetén az említett kötelezettségek teljesítésével megbízott gyártói felelősségi szervezet rendelkezésére kell bocsátaniuk a 44. cikk (10) bekezdésében meghatározott tájékoztatási kötelezettségeknek való megfeleléshez szükséges minden információt.

A tagállamok a nemzeti joggal összhangban rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben hatóságok felelősek a csomagolási-hulladék-gazdálkodás megszervezéséért, a csomagolásihulladék-gazdálkodással foglalkozó szereplőknek évente e hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk a 44. cikk (10) bekezdésében meghatározott tájékoztatási kötelezettségeknek való megfeleléshez szükséges minden információt vagy egyéb eszközöket az elektronikus nyilvántartás vagy nyilvántartások kiegészítése céljából, összhangban a 2008/98/EK irányelv 35. cikkének (1) bekezdésével."

A 44. cikk (10) bekezdésének megfelelően „[a] *kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek egyéni teljesítése esetén a gyártóknak, a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségek kollektív teljesítése esetén az említett kötelezettségek teljesítésével megbízott gyártói felelősségi szervezetnek, vagy – abban az esetben, ha újrahasználati rendszerek teljesítik a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeket – az újrahasználati rendszerek üzemeltetőinek minden egyes előző naptári év vonatkozásában évente be kell nyújtaniuk az illetékes hatósághoz a IX. melléklet B. részének 3. pontjában meghatározott információkat.*

Amennyiben – a nemzeti jog szerint – hatóságok a felelősek a csomagolásihulladék-gazdálkodás megszervezéséért, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az említett hatóságok nyújtsák be a IX. melléklet B. részének 3. pontjában meghatározott információkat."

A Bizottság értelmezése:

Hulladékgazdálkodási üzemeltetők alatt értendő minden olyan üzemeltető, amely a hulladékokról szóló keretirányelv 3. cikkének 9. pontjában meghatározottak szerint „*a hulladékok gyűjtését, szállítását, hasznosítását és ártalmatlanítását [végzi], beleértve az ilyen műveletek felügyeletét és a hulladéklerakók utógondozását, valamint a kereskedőként vagy közvetítőként végzett tevékenységet is*".

A 23. cikk nem határozza meg, hogy ki a csomagolásihulladék-gazdálkodásra kötelezett gazdasági szereplő, továbbá hogyan és milyen körülmények között kell benyújtani az információkat. A Bizottság ezért úgy értelmezi, hogy a hulladékgazdálkodási üzemeltetők csomagolási hulladékra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségét általános követelményként kell értelmezni, amely segíti a gyártói felelősségi szervezeteket, a gyártókat és az illetékes hatóságokat a 44. cikk (10) bekezdésében meghatározott jelentéstételi kötelezettségeik teljesítésében. A tagállamoknak ezért meg kell határozniuk, hogy milyen körülmények között szükséges, hogy a csomagolásihulladék-gazdálkodással foglalkozó gazdasági szereplő rendelkezésre bocsássa a szükséges információkat.

A 23. cikk (1) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy a csomagolásihulladék-gazdálkodási üzemeltetőknek az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk a XII. melléklet 3. táblázatában felsorolt információkat, kivéve a veszélyes csomagolási hulladékra vonatkozó információkat, amelyeket a hulladékokról szóló keretirányelv 35. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint már bejelentettek az illetékes hatóságoknak, valamint a tagállam területén első alkalommal forgalmazott vagy kicsomagolt csomagolásra vonatkozó információkat, mivel a csomagolásihulladék-gazdálkodási üzemeltetők nem rendelkeznének ilyen információkkal. Mivel az illetékes hatóságok a 44. cikk alapján létrehozandó gyártói nyilvántartáson keresztül kapják meg a XII. melléklet 3. táblázatában szereplő információkat, a csomagolásihulladék-gazdálkodási üzemeltetőknek csak akkor kell megadniuk ezeket az információkat, ha szükség van a gyártói felelősségi szervezet, a gyártó vagy más illetékes hatóság által bejelentett adatok pontosságának keresztellenőrzésére, vagy a tagállam által meghatározott egyéb körülmények között.

16. **Az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet közötti kapcsolat a csomagolási tilalmak tekintetében**

Jogi rendelkezések:

(13) preambulumbekezdés: „*(…) A kompozit csomagolás e rendeletben foglalt fogalommeghatározása nem mentesítheti a részben műanyagból készült egyszer használatos csomagolást – a küszöbértéktől függetlenül – az (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv követelményei alól.*"

(180) preambulumbekezdés: „*(…) E rendelet korlátozza az V. mellékletének 3. pontjában felsorolt műanyagtermékek forgalomba hozatalát, míg az (EU) 2019/904 irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy meghozzák a szükséges intézkedéseket az ilyen egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztása csökkentésének elérése érdekében. Mivel az (EU) 2019/904 irányelv szerinti nemzeti végrehajtási intézkedések kevésbé korlátozóak lehetnek, mint a forgalomba hozatal tilalma, e rendeletnek kell irányadónak lennie az (EU) 2019/904 irányelvvel szemben a csomagolás fogalommeghatározása alá tartozó ilyen termékek tekintetében az egyszer használatos műanyag csomagolás csökkentésének előmozdítása és az egyszer használatos műanyag csomagolás környezetben előforduló mennyiségének csökkentése érdekében. (…).*"

3. cikk (1) bekezdés 24. pont: „*»kompozit csomagolás«: olyan csomagolási egység, amely két vagy több különböző, a fő csomagolóanyag tömegének részét képező, és egymástól kézi erővel szét nem választható, és ezért egyetlen, szétválaszthatatlan egységet képező anyagból áll, kivéve, ha az anyagok egyike a csomagolási egységben jelentéktelen mennyiségben fordul elő, és semmi esetre sem teszi ki a csomagolási egység össztömegének több mint 5 %-át, valamint kivéve a címkéket, bevonatokat, festékeket, tintákat, ragasztóanyagokat és lakkokat; ez nem érinti az (EU) 2019/904 irányelvet;*"

25. cikk (1) bekezdés: „*2030. január 1-jétől a gazdasági szereplők nem hozhatnak forgalomba csomagolást az V. mellékletben felsorolt formákban és felhasználási célokra.*"

V. melléklet, 3. pont: „*A szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazat létesítményeiben megtöltött és elfogyasztott élelmiszerek és italok egyszer használatos műanyag csomagolása; ez magában foglalja az üzletviteli helyen belül és kívül található, étkezésre szolgáló területeket asztalokkal, székekkel, állóhelyekkel együtt, valamint az olyan, étkezésre szolgáló területeket, amelyeket több gazdasági szereplő vagy egy harmadik fél közösen kínál a végfelhasználóknak élelmiszer- és italfogyasztás céljából. A szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazat ivóvíz-hozzáféréssel nem rendelkező létesítményei mentességet élveznek.*"

Az (EU) 2019/904 irányelv (az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv) ([28]) 3. cikkének 2. pontja olyan termékként határozza meg az egyszer használatos műanyagterméket, „*amely teljes egészében vagy részben műanyagból készült, és amelyet nem arra szántak, nem úgy terveztek, vagy amelyet nem azzal a céllal helyeztek forgalomba, hogy a gyártóhoz visszajuttatva élettartama alatt többször vagy több körben újratölthető legyen, illetve eredeti rendeltetésének megfelelő célból újrahasználható legyen*".

Az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv 4. cikke és mellékletének A. része szerint a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy nemzeti korlátozásokat vezessenek be az azonnali fogyasztásra szánt élelmiszerek tárolására használt egyszer használatos műanyag merev ételtárolókra és italpoharakra vonatkozóan.

A 67. cikk (1) bekezdésének a) pontja ([29]) szerint az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv – eltérő rendelkezés hiányában – elsőbbséget élvez a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelettel szemben. A 67. cikk (1) bekezdésének b) pontja másként rendelkezik az V. melléklet 3. pontja szerinti csomagolási tilalmakról.

A 70. cikk (4) bekezdésének megfelelően „[a] *tagállamok 2030. január 1-jéig fenntarthatnak a csomagolásnak az V. melléklet 2. és 3. pontjában felsorolt formákban és felhasználásokra történő forgalomba hozatalát korlátozó nemzeti rendelkezéseket. Az említett nemzeti intézkedésekkel kapcsolatban a 4. cikk (3) bekezdése 2030. január 1-jéig nem alkalmazandó.*"

A Bizottság értelmezése:

Az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet két, egymással párhuzamosan létező és eltérő célú jogi eszköz.

A (13) és (180) preambulumbekezdés a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet és az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv közötti kapcsolattal foglalkozik, és jelzi, hogy a kompozit csomagolás a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet értelmében egyszer használatos műanyag csomagolásnak tekinthető.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet úgy határozza meg a „kompozit csomagolás" fogalmát, hogy 5 %-os küszöbértéket vezet be, amely alatt a csomagolás egyféle anyagból állónak minősül. Ezért az V. mellékletben szereplő „egyszer használatos műanyag csomagolás" csak az 5 %-nál több műanyagot tartalmazó csomagolásra vonatkozhat. A „kompozit csomagolás" fogalommeghatározása azonban „nem érinti" az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelvet (lásd a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének 24. pontját és (13) preambulumbekezdését). Következésképpen a kompozit csomagolásra, beleértve az 5 % vagy annál több műanyagot tartalmazó papíralapú csomagolást is, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 25. cikkében és V. mellékletének 1–4. pontjában foglalt csomagolási tilalmak vonatkoznak, míg a legfeljebb 5 % műanyagot tartalmazó csomagolásra ez a tilalom nem vonatkozik.

Mivel a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet és az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv párhuzamosan létezik, hatályukat együttesen kell értelmezni. A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet az irányadó az V. mellékletben felsorolt csomagolási formák, anyagok és felhasználások tekintetében. E helyzetekben a tagállamoknak alkalmazniuk kell a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletet, és nem támaszkodhatnak az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv 4. cikkére nemzeti intézkedések bevezetése érdekében. Másrészt az

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/904 irányelve (2019. június 5.) egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről (HL L 155., 2019.6.12., 1. o.).

([29]) A 67. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően: „*Az (EU) 2019/904 irányelv a következőképpen módosul:*

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:
   a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép: »(2) Amennyiben ezen irányelvnek valamely rendelkezése ütközik a 94/62/EK vagy a 2008/98/EK irányelvvel, ezen irányelv az irányadó, kivéve, ha az (EU) 2025/40 európai parlamenti és tanácsi rendelet másként rendelkezik.«;
   b) a szöveg az alábbi bekezdéssel egészül ki:

   »(3) Amennyiben ezen irányelv 4. cikke ütközik az (EU) 2025/40 rendelet 25. cikkének (1) és (6) bekezdésével az említett rendelet V. mellékletének 3. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyag csomagolás tekintetében, az említett rendelet 25. cikkének (1) és (6) bekezdése az irányadó.«"

V. mellékletben foglalt korlátozások hatálya alá nem tartozó csomagolás továbbra is az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv hatálya alá tartozik, amennyiben az irányelv 3. cikkének 2. pontja értelmében egyszer használatos műanyagterméknek minősül. Ilyen esetekben továbbra is az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv 4. cikke alkalmazandó, amely előírja a tagállamok számára, hogy fogadjanak el intézkedéseket az azonnali fogyasztásra szánt élelmiszerek tárolására használt italpoharak és merev ételtárolók fogyasztásának csökkentésére. Az ilyen nemzeti fogyasztáscsökkentési intézkedések 2030. január 1-je után is hatályban maradhatnak. A tagállamoknak eseti alapon kell bizonyítaniuk, hogy az ilyen nemzeti intézkedések arányosak az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv által kitűzött célokkal, és az uniós jog értelmében megkülönböztetésmentesek. Figyelembe kell venni a belső piacra gyakorolt lehetséges hatásokat, és az Európai Bizottság értékelni fogja, hogy egy adott nemzeti intézkedés megfelel-e ezeknek a követelményeknek.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 25. cikkének (2) bekezdése szerinti azon kötelezettség, hogy 2030. január 1-jéig hatályon kívül kell helyezni a nemzeti korlátozásokat, csak az V. melléklet hatálya alá tartozó csomagolási formákra, felhasználásokra és anyagokra vonatkozó intézkedésekre vonatkozik.

Ezért az V. melléklet 2–4. pontja tekintetében: amennyiben a csomagolási forma, anyag és felhasználás nem tartozik az V. melléklet 2–4. pontjának hatálya alá, de az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv értelmében egyszer használatos műanyagterméknek minősül, az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv 4. cikke alkalmazandó.

Ily módon a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet harmonizált korlátozásokat állapít meg az V. melléklet hatálya alá tartozó csomagolásra vonatkozóan, míg az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv továbbra is alkalmazandó az említett egyedi korlátozások hatályán kívül eső egyszer használatos műanyagtermékekre.

Végezetül, tekintettel az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv 2027-ben esedékes értékelésére, a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy szükség van-e az irányelv felülvizsgálatára, többek között a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelettel való koherencia és következetesség biztosítása, a csomagolás egységes piacának előmozdítása és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében.

Ami az expandált polisztirol (EPS) ételtárolókat, italtárolókat és italpoharakat illeti, azokat az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv (5. cikk) már tiltja. A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése úgy módosítja az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelvet, hogy az kifejezetten magában foglalja az extrudált polisztirol (XPS) formátumokat is; ez 2030. január 1-jétől alkalmazandó; a tagállamok általi átültetés nem szükséges.

17. **A 25. cikkben és az V. melléklet 1–4. pontjában foglalt csomagolási tilalmak hatálya a műanyagtartalom tekintetében**

Jogi rendelkezések:

A 25. cikk (1) bekezdésének megfelelően „*2030. január 1-jétől a gazdasági szereplők nem hozhatnak forgalomba csomagolást az V. mellékletben felsorolt formákban és felhasználási célokra*”.

Az V. melléklet 1–4. pontja korlátozza az *egyszer használatos műanyag csomagolás* használatát a különböző csomagolási alkalmazásokban.

A Bizottság értelmezése:

Az V. melléklet 1–4. pontja szerinti csomagolási tilalmak nem csak a 100 %-ban műanyagból készült árucikkekre vonatkoznak. Ez az értelmezés olyan helyzetekhez vezethetne, ahol jelentéktelen mennyiségű, műanyagtól eltérő anyag hozzáadása kizárná a csomagolást a tilalom alól.

Ezért az „egyszer használatos műanyag csomagolás” fogalommeghatározásának hiányában úgy kell tekinteni, hogy a kompozit csomagolás az e rendelet 25. cikkében és V. mellékletének 1–4. pontjában foglalt csomagolási tilalmak hatálya alá tartozik, beleértve a legalább 5 %-ban műanyagot tartalmazó papíralapú csomagolást is. A legfeljebb 5 % műanyagot tartalmazó csomagolások tehát nem tartoznak e tilalom hatálya alá.

18. **A termékek szállítására használt fogyasztói csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékek**

Jogi rendelkezések:

29. cikk (1) bekezdés: „*2030. január 1-jétől azon gazdasági szereplőknek, amelyek szállítási csomagolást vagy szállítás céljára szolgáló fogyasztói csomagolást használnak arra, hogy termékeket, így többek között e-kereskedelem útján forgalmazott termékeket szállítsanak az Unió területén – rakodólapok, összehajtható műanyag dobozok, dobozok, tálcák, műanyag rekeszek, köztes ömlesztettáru-tartályok, vödrök, hordók és kannák formájában, függetlenül azok méretétől és anyagától, beleértve a flexibilis formákat és a rakodólapokra helyezett termékek szállítás során történő rögzítésére és megóvására szolgáló rakodólap-fóliát vagy rögzítőpántokat is – biztosítaniuk kell, hogy az összes ilyen csomagolás legalább 40 %-a újrahasználati rendszer keretében újrahasználható csomagolás legyen.*”

A 3. cikk (1) bekezdése 5. pontja a következőképpen határozza meg a fogyasztói csomagolás fogalmát: „*oly módon képzett csomagolás, hogy az termékekből és csomagolásból álló értékesítési egységet alkot a végfelhasználó számára az értékesítés*”.

A 3. cikk (1) bekezdése 7. pontja a következőképpen határozza meg a „szállítási csomagolás fogalmát: *„oly módon képzett csomagolás, hogy az megkönnyíti egy vagy több értékesítési egységnek vagy értékesítési egységek egy csoportjának a kezelését és szállítását annak érdekében, hogy megelőzze a termék kezelésből és szállításból keletkező károsodását, közúti, vasúti, vízi és légi közlekedési konténerek kivételével*".

A Bizottság értelmezése

„*Termékek szállításához használt fogyasztói csomagolás*": olyan csomagolási formák, amelyek szállítási és fogyasztói csomagolásnak egyaránt tekinthetők. A 29. cikk (1) bekezdésében felsorolt, a termékek szállítására szolgáló egyes formákat, például a vödröket, hordókat és kannákat azonban olyan termékekkel – például növényvédő szerekkel, festékekkel, gipsszel vagy ragasztókkal – töltik meg, amelyek vagy lehetetlenné teszik az újrahasználatukat, vagy lehetséges ugyan, de csak aránytalan költségek és erőforrás-felhasználás mellett, mivel az ilyen viszkózus töltőanyagok a felnyitást követően megszilárdulhatnak a csomagolásban, vagy a töltőanyag kioldódhat a csomagolóanyagba, és szennyezheti azt.

Ezért az, hogy a fogyasztói csomagolás újrahasználható-e, elsősorban a töltőterméktől függ. Az újrahasználati célértékek csak a nyilvánvaló szállítási funkcióval rendelkező fogyasztói csomagolásokra vonatkoznak. A „*termékek szállítására*" vonatkozó követelmény jelezhető például a csomagolás különleges kialakításával, alakjával vagy méretével.

Néhány szemléltető példa:

— *A tartóedény tulajdonságait módosító festékkel, vegyi anyagokkal vagy szószokkal töltött műanyag vödör*: A maradékanyagok vagy szagok megnehezíthetik az újrahasználható csomagolási formáknak az ilyen termékek szállításához való újrafelhasználását. Az ilyen maradékanyagok vagy szagok eltávolítása a használt vödör belsejéből műszakilag megvalósítható. Bizonyos esetekben azonban – a csomagolt termék típusától függően – a maradékanyagok eltávolítása intenzív tisztítást tehet szükségessé a vegyi anyagok, a víz vagy az energia felhasználása tekintetében. Ez csak akkor tenné megvalósíthatóvá a műanyag vödrök újrafelhasználását, ha az intenzív tisztítási eljárások nem járnak aránytalan költségekkel és erőforrásokkal.

— *Reggeli gabonapelyhek vagy más szilárd élelmiszerek merev csomagolási formában, pl. hordókban*: Az ilyen élelmiszerek szállítása újrahasználható csomagolási formákban, például ugyanazon vállalaton (de különböző telephelyeken) vagy kapcsolt vállalkozásokon belül vagy ugyanazon tagállamon belül forgalmazott hordókban megvalósítható. A hordókban lévő gabonafélékből származó maradékanyagok vagy szagok nem változtatják meg a hordók belsejét, ami megvalósíthatóvá teszi az újrahasználatot.

— *Flexibilis köztes ömlesztettáru-szállító zsákokban szállított ömlesztett anyagok, pl. homok, kövek*: Az ömlesztett anyagok újrafelhasználható, flexibilis köztes ömlesztettáru-szállító zsákokban történő szállítása megvalósítható. Ezek a termékek nem változtatják meg az ilyen csomagolás belső tulajdonságait, továbbá nem igényelnek intenzív tisztítást.

— *Műanyag dobozban vagy rekeszben szállított friss gyümölcs:* Egy doboz vagy rekesz akkor minősül fogyasztói csomagolásnak, ha friss gyümölcsökkel töltik meg. Figyelembe véve azonban, hogy ez a doboz vagy rekesz jellemzően egy adagnál nagyobb mennyiségű friss gyümölcsöt tartalmaz, és azt az értékesítési helyekre szállítják, szállításhoz használt fogyasztói csomagolásnak minősül. Az ilyen csomagolási forma újrafelhasználható lehet.

19. **A szállítási csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékek a nemzetközi kereskedelemben**

Jogi rendelkezések:

29. cikk:

„(1) *2030. január 1-jétől azon gazdasági szereplőknek, amelyek szállítási csomagolást vagy szállítás céljára szolgáló fogyasztói csomagolást használnak arra, hogy termékeket, így többek között e-kereskedelem útján forgalmazott termékeket szállítsanak* az Unió területén – *rakodólapok, összehajtható műanyag dobozok, dobozok, tálcák, műanyag rekeszek, köztes ömlesztettáru-tartályok, vödrök, hordók és kannák formájában, függetlenül azok méretétől és anyagától, beleértve a flexibilis formákat és a rakodólapokra helyezett termékek szállítás során történő rögzítésére és megóvására szolgáló rakodólap-fóliát vagy rögzítőpántokat is – biztosítaniuk kell, hogy az összes ilyen csomagolás legalább 40 %-a újrahasználati rendszer keretében újrahasználható csomagolás legyen.*

(2) *E cikk (1) bekezdésétől eltérve, 2030. január 1-jétől azon gazdasági szereplőknek, amelyek az e cikk (1) bekezdésében felsorolt formákba tartozó szállítási csomagolást, illetve szállítás céljára szolgáló, az e cikk (1) bekezdésében felsorolt formákba tartozó fogyasztói csomagolást használnak arra, hogy* az Unió területén *termékeket szállítsanak azon különböző telephelyek között, ahol a gazdasági szereplő a tevékenységét végzi – vagy egyrészt a gazdasági szereplő tevékenységének helyszínéül szolgáló bármely telephely, másrészt bármely más, a 2003/361/EK ajánlás – annak 2025. február 11-én alkalmazandó változata – mellékletének 3. cikkében foglalt fogalommeghatározás szerinti kapcsolt vállalkozás vagy partnervállalkozás telephelye között –, biztosítaniuk kell, hogy az ilyen csomagolás újrahasználati rendszer keretében újrahasználható legyen.*

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve, 2030. január 1-jétől azon gazdasági szereplőknek, amelyek az (1) bekezdésben felsorolt formákba tartozó szállítási csomagolást, illetve szállítás céljára szolgáló, az (1) bekezdésben felsorolt formákba tartozó fogyasztói csomagolást használnak arra, hogy termékeket, így többek között e-kereskedelem útján forgalmazott termékeket szállítsanak ugyanazon tagállamon belül egy másik gazdasági szereplő részére, biztosítaniuk kell, hogy az ilyen csomagolás újrahasználati rendszer keretében újrahasználható legyen.”

A Bizottság értelmezése:

A szállítási csomagolásra (és a termékek szállításához használt fogyasztói csomagolásra) vonatkozó újrahasználati célértékek azokra a helyzetekre korlátozódnak, amikor az ilyen csomagolást „az Unió területén belül” használják. Így mindkét gazdasági szereplőnek, azaz az importőröknek és a forgalmazóknak is az EU-ban kell lenniük. A harmadik országokból származó szállítási csomagolás (és a termékek szállításához használt fogyasztói csomagolás) tekintetében ezt a követelményt úgy kell értelmezni, hogy az a behozatal és a forgalomba hozatal időpontjától alkalmazandó, ami azt jelenti, hogy az összes előírt behozatali eljárásnak megfelelt, és forgalomba hozható az uniós piacon. Erre jellemzően az EU első raktárában kerül sor.

Az újrahasználati célértékek a szállítási csomagolásban lévő importált árukra az uniós piacon történő forgalomba hozatalukat követően alkalmazandók. Ezeket a célértékeket az Unión belüli első raktártól az Unió területén belüli végső célállomásig kell alkalmazni, amennyiben az első raktár nem a szállítmány végső célállomása.

E rendelkezés alkalmazásában az „első raktár” az Unión belüli létesítmény, ahová a szállítási csomagolásban lévő áruk először megérkeznek, és ahol azokat az uniós ellátási láncon belüli további forgalmazás céljából tárolják és kicsomagolják.

Az első raktárba érkező és egyetlen végső célállomásra szánt szállítmányokat nem kell kicsomagolni és újrahasználható csomagolásba csomagolni. Az elosztóközpontok és logisztikai csomópontok nem tekinthetők végső célállomásnak.

20. **A szállítási csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékekért felelős gazdasági szereplő**

Jogi rendelkezések:

29. cikk (1) bekezdés: *„2030. január 1-jétől azon gazdasági szereplőknek, amelyek szállítási csomagolást vagy szállítás céljára szolgáló fogyasztói csomagolást használnak arra, hogy termékeket, így többek között e-kereskedelem útján forgalmazott termékeket szállítsanak az Unió területén – rakodólapok, összehajtható műanyag dobozok, dobozok, tálcák, műanyag rekeszek, köztes ömlesztettáru-tartályok, vödrök, hordók és kannák formájában, függetlenül azok méretétől és anyagától, beleértve a flexibilis formákat és a rakodólapokra helyezett termékek szállítás során történő rögzítésére és megóvására szolgáló rakodólap-fóliát vagy rögzítőpántokat is – biztosítaniuk kell, hogy az összes ilyen csomagolás legalább 40 %-a újrahasználati rendszer keretében újrahasználható csomagolás legyen. Az említett gazdasági szereplőknek 2040. január 1-jétől törekedniük kell arra, hogy az első albekezdésben említett csomagolás legalább 70 %-át újrahasználható formában használják újrahasználati rendszer keretében.”*

A Bizottság értelmezése:

A szállítási csomagolás újrahasználatára vonatkozó célértékeket a szállítási csomagolást vagy a szállításhoz használt fogyasztói csomagolást használó gazdasági szereplők szintjén határozzák meg.

Ezért az újrahasználati célértékek a szállítási csomagolás felhasználójára vagy a szállításra használt fogyasztói csomagolás felhasználójára hárulnak. A szállítási csomagolás felhasználója vagy a szállításra használt fogyasztói csomagolás felhasználója az a gazdasági szereplő, amely a terméket az uniós piacon releváns szállítási csomagolásban hozza forgalomba, akár előállítóként, importőrként vagy forgalmazóként.

21. **Az egyedi kialakítású szállítási csomagolások mentesítése az újrahasználati célértékek alól**

Jogi rendelkezések:

A 29. cikk (4) bekezdése szerint: *„Az (1), (2) és (3) bekezdésben meghatározott kötelezettségek nem alkalmazandók a következők szerinti szállítási csomagolásra vagy fogyasztói csomagolásra:*

a) veszélyes áruk szállításához használt csomagolás a 2008/68/EK irányelvnek megfelelően;

b) a nagy méretű gépek, valamint olyan berendezések és áruk szállításához használt és a megrendelő gazdasági szereplő egyedi igényeire szabott kialakítású.”

A Bizottság értelmezése:

A 29. cikk (4) bekezdésének b) pontja mentességet biztosít az olyan nagy méretű gépek, berendezések és áruk szállításához használt csomagolásra, amelyek esetében a csomagolást a megrendelést leadó gazdasági szereplő egyedi igényeinek megfelelően alakították ki. A nagy méretű gépeket, berendezéseket és árukat ebben az összefüggésben kell értelmezni.

Azoknak a gazdasági szereplőknek, akik élni kívánnak ezzel a mentességgel, megfelelő dokumentációt kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy a csomagolást egyedi termékre tervezték. Ezt a dokumentációt a csomagolás műszaki dokumentációjában kell megadni, és annak ki kell terjednie a csomagolás minden olyan tervezésére, gyártására és üzemeltetésére, amely a 29. cikk (4b) bekezdésében meghatározott mentességi feltételeknek való megfeleléshez szükséges.

22. **A „forgalmazás” fogalommeghatározása az italokkal kapcsolatos újrahasználatra vonatkozó célértékeknek való megfeleléssel összefüggésben**

Jogi rendelkezések:

A 29. cikk (6) bekezdésének megfelelően *„2030. január 1-jétől a valamely tagállam területén a fogyasztók számára alkoholtartalmú és alkoholmentes italokat fogyasztói csomagolásban forgalmazó végső forgalmazóknak biztosítaniuk kell, hogy az említett termékek legalább 10 %-át újrahasználati rendszer keretében újrahasználható csomagolásban forgalmazzák*”.

A 3. cikk 11. pontja meghatározza a következőket: *„»forgalmazás a tagállam területén«: a tagállam területén valamely csomagolás – akár üresen, akár termékkel együtt – kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ellenérték fejében, akár ingyenesen*”.

A 3. cikk (1) bekezdésének 21. pontjában szereplő fogalommeghatározás szerint a végső forgalmazó *„az a természetes vagy jogi személy a szállítói láncban, aki vagy amely – többek között újrahasználat útján – csomagolt termékeket szállít a végfelhasználó részére, vagy aki vagy amely újratöltés útján megvásárolható termékeket szállít a végfelhasználó részére*”.

A Bizottság értelmezése:

E rendelet alkalmazásában az italokat fogyasztói csomagolásban a fogyasztók rendelkezésére bocsátó végső forgalmazónak a legtöbb esetben kiskereskedelmi üzletnek vagy a szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazatban működő bárnak és étteremnek kell lennie. Távértékesítés esetén a végső forgalmazó az a gazdasági szereplő, amely a fogyasztói csomagolásban lévő italt weboldalon keresztül forgalmaz a fogyasztók részére.

A forgalmazáshoz nem szükséges az ital fogyasztói csomagolásban történő értékesítésének tényleges befejezése. Elegendő, ha a végső forgalmazó az italok legalább 10 %-át újrahasználható fogyasztói csomagolásban kínálja értékesítésre.

A 29. cikk (6) bekezdésében az „újrahasználati rendszerre” való hivatkozás a rendelet VI. mellékletének A. részében meghatározott újrahasználati rendszerekre alkalmazandó követelményekre vonatkozik. Az ilyen rendszer megfelelő működése többek között azt jelenti, hogy a 12. cikk (2) bekezdésének megfelelően a fogyasztók számára megfelelő tájékoztatási, megjelenítési vagy kommunikációs mechanizmusokat hoznak létre, amelyek lehetővé teszik az újrahasználható fogyasztói csomagolásban lévő italok azonosítását és kínálatának népszerűsítését azok hatékony forgalomba hozatala és forgalmazása céljából.

Az italok újrahasználatára vonatkozó célértékek kiszámításának módját a 30. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni.

23. **Az italok újrahasználatára vonatkozó célértékek a szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazatban**

Jogi rendelkezések:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 29. cikke (6) bekezdésének első albekezdése kimondja:

„2030. január 1-jétől a valamely tagállam területén a fogyasztók számára alkoholtartalmú és alkoholmentes italokat fogyasztói csomagolásban forgalmazó végső forgalmazóknak biztosítaniuk kell, hogy az említett termékek legalább 10 %-át újrahasználati rendszer keretében újrahasználható csomagolásban forgalmazzák."

A Bizottság értelmezése:

A nagy újrahasználható italtárolókban, például söröshordókban a bárok és éttermek részére (vállalkozások között) értékesített italok, amelyeket a bárok és éttermek (azaz a szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazatban) üzemeltetői forgalmaznak a fogyasztók részére, nem járulnak hozzá a szálláshely-szolgáltatási és vendéglátási ágazat szereplőire alkalmazandó újrahasználati célértékekhez. Az ilyen italokat nem forgalmazzák fogyasztói csomagolásban fogyasztók számára. Az italtároló csak akkor járulhat hozzá az italforgalmazó újrahasználati céljaihoz, ha a megtöltött nagy újrahasználható tárolót a fogyasztó rendelkezésére bocsátják.

Ezzel szemben a kisebb italcsomagolások, például az újrahasználható palackok esetében ezeket be kell számítani az újrahasználati célértékekbe, mivel fogyasztói csomagolásról van szó, és közvetlenül a fogyasztók rendelkezésére bocsáthatók.

24. **Az újrahasználati célértékek alóli nemzeti mentességek**

Jogi rendelkezések:

A 29. cikk (14) bekezdése meghatározza azokat a kumulatív feltételeket, amelyek mellett a tagállamok öt évre mentesíthetik a területükön működő gazdasági szereplőket az újrahasználati célértékek alól. Ezek a következők:

„a) a mentességet adó tagállam öt százalékponttal túlteljesíti az anyagonkénti csomagolási hulladék újrafeldolgozására vonatkozó, 2025-ig elérendő célértékeket, és várhatóan öt százalékponttal túl fogja teljesíteni a 2030-as célértéket a Bizottság által 3 évvel az említett időpont előtt közzétett jelentés szerint;

b) a mentességet adó tagállam jó úton halad a 43. cikkben meghatározott releváns hulladékmegelőzési célértékek elérése felé, és bizonyítani tudja, hogy 2028-ra legalább 3 %-kal csökkenti a keletkezett csomagolási hulladék egy főre jutó mennyiségét a 2018-ban keletkezett csomagolási hulladék egy főre jutó mennyiségéhez képest; valamint

c) a gazdasági szereplők vállalati hulladékmegelőzési és -újrafeldolgozási tervet fogadtak el, amely hozzájárul a 43., illetve az 52. cikkben meghatározott hulladékmegelőzési, illetve -újrafeldolgozási célkitűzések eléréséhez.

A tagállam megújíthatja az említett 5 éves időszakot, feltéve, hogy valamennyi feltétel teljesül."

A tagállamok által elérendő újrafeldolgozási célértékeket az 52. cikk határozza meg. A célértékek a következő csomagolóanyagokra vonatkoznak: papír és karton, műanyag, üveg, fa, fém és alumínium.

A Bizottság értelmezése:

a) A tagállamok azon lehetősége, hogy túllépjék az összes anyagspecifikus újrafeldolgozási célértéket

A többes szám („célértékek") használatát annak fényében kell értelmezni, hogy számos anyagspecifikus célérték létezik, de e mentesség alkalmazási feltételeinek való megfelelés érdekében nem kell egyidejűleg túllépni az összes ilyen célértéket.

Ha például egy adott tagállamban túllépik az alumíniumra vonatkozó újrafeldolgozási célértéket, a kiskereskedők számára lehetővé lehet tenni, hogy az alumíniumdobozokban értékesített italokat levonják az azon kötelezettség hatálya alá tartozó termékekből, hogy az italok 10 %-át újrahasználható csomagolásban értékesítsék. A kiskereskedőknek továbbra is teljesíteniük kell a más anyagokból, például üvegből és műanyagból készült csomagolásban értékesített italok újrahasználatára vonatkozó célértéket, de a 10 %-os célérték arányosan csökken az alumíniumdobozokban értékesített italok aránya tekintetében.

b) A kompozit csomagolásra vonatkozó mentesség feltételei

Kompozit csomagolás esetében a csomagolásban felhasznált anyagokra vonatkozó újrafeldolgozási célértékeket túl kell lépni. A gyakorlatban a csomagolási egység tömegének több mint 5 %-át kitevő valamennyi anyag esetében meg kell haladni az újrafeldolgozási célértékeket.

c) A hulladékmegelőzési célértékkel kapcsolatos feltételek

Az adott tagállamnak jó úton kell haladnia a mentesítést adó tagállamban keletkező valamennyi csomagolási hulladékra vonatkozó átfogó hulladékmegelőzési célérték elérése felé. Nincs anyagspecifikus hulladékmegelőzési célérték.

d) A mentesség megújításának feltételei:

Ha egy tagállam öt év elteltével továbbra is élni kíván az újrahasználati célértékek alóli mentességgel, 2035-ben és 2040-ben kell teljesítenie a hulladékmegelőzési célértékeket. A társjogalkotók szándéka az volt, hogy a mentesség megújításának lehetővé tételekor biztosítsák, hogy a gazdasági szereplők teljesítsék az újrahasználatra vonatkozó célértékeket, és hogy a tagállamok a 2035-re és 2040-re meghatározott csökkentési célértékeknek megfelelően továbbra is csökkentsék a csomagolási hulladék keletkezését. Ha új adatok állnak rendelkezésre, és új célértékek alkalmazandók, azokat az adott időpontban figyelembe kell venni, ellenkező esetben veszélybe kerülhetnek a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet célkitűzései, különösen a csomagolási hulladék csökkentése tekintetében.

25. **A tagállamok rugalmassága a nemzeti intézkedések kialakítása terén**

Jogi rendelkezések:

4. cikk:

„(1) Csomagolás kizárólag akkor hozható forgalomba, ha megfelel e rendeletnek.

(2) A tagállamok nem tilthatják meg, nem korlátozhatják és nem akadályozhatják az e rendelet 5–12. cikkében vagy 5–12. cikke alapján meghatározott fenntarthatósági, címkézési és tájékoztatási követelményeknek megfelelő csomagolások forgalomba hozatalát.

(3) Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy az e rendeletben meghatározottakon túl nemzeti fenntarthatósági követelményeket vagy tájékoztatási követelményeket tartanak fenn vagy vezetnek be, az említett követelmények nem ütközhetnek az e rendeletben megállapított követelményekkel, és a tagállamok nem tilthatják meg, nem korlátozhatják és nem akadályozhatják az e rendeletnek megfelelő csomagolás forgalomba hozatalát az említett nemzeti követelményeknek való meg nem felelés miatt.”

A Bizottság értelmezése:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet bizonyos kérdésekben mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára, vagy csak minimumkövetelményeket határoz meg, vagy a nem teljes mértékben harmonizált rendelkezések esetében tagállamok általi végrehajtást ír elő. Emellett egyes rendelkezések alkalmazására későbbi határidők vonatkoznak.

A csomagolásra vonatkozó eltérő nemzeti rendelkezések gyakorlatilag minden gazdasági ágazatot és termékértékláncot érintenek. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti intézkedések ne akadályozzák aránytalanul és indokolatlanul a kereskedelmet a belső piacon, és ne torzítsák a versenyt.

A harmonizált uniós szabályok várható alkalmazása, azaz amikor a tagállamok a harmonizált határidők előtt kötelező erejű végrehajtási jogszabályokat fogadnak el, különösen, ha az ilyen rendelkezések végrehajtási intézkedések uniós szinten történő első elfogadását írják elő, sérti az EUSZ 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvét és az EUMSZ 288. cikkét, amely rögzíti a rendeletek közvetlen alkalmazhatóságának elvét. A nemzeti jogszabályok elsőbbségét, amelyet a meglévő jogi keret (a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv, a Szerződés) lehetővé tehet, legkésőbb a harmonizált rendelkezések hatálybalépéséig hatályon kívül kell helyezni, és annak már összhangban kell lennie a rendelet konkrét rendelkezéseiben biztosított mérlegelési jogkörrel.

Ami a tagállamok azon lehetőségét illeti, hogy a rendeletben meghatározottakon túlmutató fenntarthatósági követelményeket vezessenek be, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdése biztosítékot nyújt a gazdasági szereplők számára arra vonatkozóan, hogy a rendelet követelményeinek megfelelő csomagolás forgalomba hozatalát semmilyen nemzeti szabály ne korlátozza.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 4. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az korlátozza a tagállamok cselekvési szabadságát, és nem teszi lehetővé a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt általános szabálytól való eltérést. Ezért semmilyen nemzeti fenntarthatósági vagy címkézési követelmény nem korlátozhatja a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet szerinti fenntarthatósági és címkézési követelményeknek megfelelő csomagolás forgalomba hozatalát, nem lehet ellentétes ezekkel a követelményekkel, és nem akadályozhatja a belső piacot.

A rendelet különböző rendelkezései meghatározzák a tagállamok nemzeti intézkedések elfogadására vonatkozó hatáskörét, vagy lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy további mentességeket vagy követelményeket vezessenek be. Ez a helyzet a komposztálhatóságra (9. cikk), a bizonyos csomagolási formák használatára vonatkozó korlátozásokra (a 25. cikk (2) és (3) bekezdése, a 70. cikk (4) bekezdése, az V. melléklet 2. pontja, a 29. cikk), az újrahasználati célértékekre (lásd a (11), (12), (14), (15) és (16) bekezdést), valamint az újrahasználati ajánlatra (33. cikk (6) bekezdése) vonatkozó rendelkezések esetében.

Számos rendelkezés ([30]) nemzeti végrehajtást ír elő (pl. egy bizonyos cél elérése vagy a jelentéstétel érdekében), és ötvözi a teljes mértékben harmonizált követelményeket és a nemzeti rugalmassági lehetőségeket. E „rugalmasságok" alkalmazásának feltételei azonban mindig harmonizált feltételekhez vannak kötve, és a tagállamoknak meg kell felelniük ezeknek a feltételeknek ahhoz, hogy megfeleljenek a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletnek (lásd az újrafeldolgozási célértékekről szóló alábbi 29. pontot). E rendelkezések némelyike a gazdasági szereplőkre közvetlenül alkalmazandó kötelezettségeket is tartalmaz, például az újrahasználati célértékekről az illetékes hatóságoknak történő jelentéstételről szóló 31. cikket.

26. **Rugalmasság a tagállamok számára további újrafeldolgozási célértékek meghatározásában**

Jogi rendelkezések:

52. cikk (6) bekezdés: „*Egy tagállam – az EUMSZ-ben megállapított általános szabályok betartása mellett és e rendelettel összhangban eljárva – elfogadhat olyan rendelkezéseket, amelyek túlmutatnak az e cikkben meghatározott minimális célértékeken.*"

4. cikk (3) bekezdés: „*Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy az e rendeletben meghatározottakon túl nemzeti fenntarthatósági követelményeket vagy tájékoztatási követelményeket tartanak fenn vagy vezetnek be, az említett követelmények nem ütközhetnek az e rendeletben megállapított követelményekkel, és a tagállamok nem tilthatják meg, nem korlátozhatják és nem akadályozhatják az e rendeletnek megfelelő csomagolás forgalomba hozatalát az említett nemzeti követelményeknek való meg nem felelés miatt.*"

A Bizottság értelmezése:

A tagállamok magasabb újrafeldolgozási célértékeket, valamint további célértékeket is meghatározhatnak, feltéve, hogy azok nem ássák alá a belső piacot. Egyes tagállamok már további célértékeket határoztak meg, például a folyadék csomagolására alkalmas kartonra vonatkozóan.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló korábbi irányelvet tükrözi, amely mérlegelési jogkört biztosított a tagállamok számára hulladékgazdálkodásuk megszervezését illetően.

A további újrafeldolgozási célértékek növelhetik a csomagolási hulladék értékláncának hatékonyságát, és ezért előnyösek a gazdasági szereplők számára. A tagállamoknak azonban eseti alapon bizonyítaniuk kell, hogy ezek a célok nem ellentétesek a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet belső piaci célkitűzéseivel.

27. **Rugalmasság a tagállamok számára további vagy magasabb újrafeldolgozási célértékek meghatározásában**

Jogi rendelkezések:

A 29. cikk (15) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „*Az 51. cikkben meghatározott feltételekre is figyelemmel, a tagállamok a gazdasági szereplők számára meghatározhatnak az e cikk (1), (2), (3), (5) és (6) bekezdésében meghatározott minimális célértékeken túlmutató célértékeket, amennyiben ilyen magasabb célértékekre van szükség ahhoz, hogy a tagállam elérje a 43. cikkben meghatározott egy vagy több célértéket.*"

([30]) 13., 23., 31., 34., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 67. és 68. cikk.

A 29. cikk (16) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „Az *51. cikkben meghatározott feltételekre is figyelemmel, a tagállamok a gazdasági szereplők számára olyan fogyasztói csomagolásban forgalmazott italokra vonatkozóan is meghatározhatnak célértékeket, amely nem tartozik e cikk (6) bekezdésének hatálya alá, ha az említett további célértékekre van szükség ahhoz, hogy a tagállam elérje a 43. cikkben meghatározott egy vagy több célértéket.*”

Az újrahasználatról és az újratöltésről szóló 51. cikk a következőket mondja ki:

1. „A tagállamok intézkedéseket hoznak, hogy ösztönözzék a visszaváltáshoz elégséges ösztönzőket biztosító csomagolás-újrahasználati rendszerek létrehozását és az újratöltési rendszerek környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő létrehozását. Az említett rendszereknek meg kell felelniük a 27. és 28. cikkben, valamint a VI. mellékletben meghatározott követelményeknek, és nem veszélyeztethetik az élelmiszer-higiéniát vagy a fogyasztók biztonságát.

2. Az (1) bekezdésben említett intézkedések a következőket foglalhatják magukban: (…)

c) *az előállítók vagy a végső forgalmazók azon kötelezettségei, hogy újrahasználati rendszer keretében vagy újratöltés révén újrahasználható csomagolásban forgalmazzák a 29. cikkben meghatározott újrahasználati célértékek hatálya alá tartozó termékektől eltérő termékek bizonyos százalékát, azzal a feltétellel, hogy ez nem vezet a belső piac torzulásához vagy a más tagállamokból származó termékek kereskedelmét gátló akadályokhoz.*”

A 33. cikk (6) bekezdése, amely az elvitelre értékesítés ágazatában az újrahasználati ajánlatra vonatkozó kötelezettséghez kapcsolódik, az 51. cikkre hivatkozik azon feltételek tekintetében, amelyek alapján a tagállamok olyan célértékeket határozhatnak meg, amelyek túlmutatnak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 33. cikkének (5) bekezdésében az elvitelre szánt csomagolásra vonatkozóan 2030-ra meghatározott 10 %-os minimális indikatív célértéken, »*amennyiben ilyen magasabb célértékekre van szükség ahhoz, hogy a tagállam elérje a 43. cikkben meghatározott egy vagy több célértéket*«.

A Bizottság értelmezése:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletben foglalt hulladékmegelőzési célértékek elérése érdekében előfordulhat, hogy a tagállamoknak az uniós intézkedéseket nemzeti intézkedésekkel, például a csomagolásra vonatkozó magasabb vagy további nemzeti újrahasználati célértékekkel kell kiegészíteniük. Ennek során azonban a tagállamoknak meg kell felelniük bizonyos szigorú feltételeknek:

a) Az 51. cikk szerinti feltételeket illetően a Bizottság úgy véli, hogy a 29. cikk (15) bekezdésében foglalt újrahasználati célértékek növeléséhez teljesítendő kumulatív feltételeknek az 51. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti új újrahasználati célértékek meghatározása tekintetében is teljesülniük kell, ami lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy újrahasználati célértékeket határozzanak meg a 29. cikkben foglalt újrahasználati célértékek hatálya alá nem tartozó termékekre vonatkozóan. Ezek a feltételek a következők:

— az új célértékek szükségesek ahhoz, hogy a tagállam elérje hulladékcsökkentési célkitűzéseit (2030-ig 5 %, 2035-ig 10 %, 2040-ig 15 %), amit tényekkel és adatokkal kell bizonyítania, valamint

— az új célértékek nem vezetnek a belső piac torzulásához vagy a termékek kereskedelmét gátló akadályokhoz, valamint

— az új célokat a TRIS-eljáráson keresztül jelentik be, amely előírja, hogy a tagállamoknak jogalkotási javaslataikat be kell jelenteniük a Bizottságnak annak érdekében, hogy megakadályozzák a belső piac akadályainak kialakulását, mivel ezek az intézkedések műszaki szabályok.

Az 51. cikk (2) bekezdésének c) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy újrahasználati célértékeket határozzanak meg a 29. cikkben foglalt újrahasználati célértékek hatálya alá nem tartozó és a 29. cikkben kifejezetten nem mentesített termékekre vonatkozóan, ami például azt jelenti, hogy lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy újrahasználati célértékeket határozzanak meg az elvitelre szánt termékek ágazatára vonatkozóan. Ezt a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 33. cikkének (6) bekezdése is kifejezetten lehetővé teszi.

Ezért ha egy tagállam új nemzeti újrahasználati célértékeket kíván meghatározni más ágazatokban vagy a 29. cikkben felsoroltaktól eltérő csomagolási formák vagy termékek tekintetében, bizonyítania kell, hogy ez szükséges hulladékmegelőzési célértékeinek eléréséhez. Ezt az értékelést mellékelni kell, amikor egy tagállam ilyen intézkedéseket jelent be a TRIS értesítési rendszerben.

b) Míg a 43. cikk lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az uniós szinten meghatározottaknál magasabb nemzeti célértékeket határozzanak meg a csomagolási hulladék keletkezésének megelőzésére vonatkozóan ([31]), a magasabb nemzeti megelőzési célértékek nem használhatók fel indokként a harmonizált uniós szintű újrahasználati célértékek növelésére. Ez az uniós jog nemzeti joggal szembeni elsőbbségének elvéből következik, mivel ellenkező esetben a tagállamok veszélyeztethetnék a piaci harmonizáció célját.

c) Eltérő rendelkezés hiányában a tagállamok nem módosíthatják a közvetlenül alkalmazandó és harmonizált uniós rendelkezéseket. Nem tehetik meg, hogy:

— újrahasználati célértékeket határoznak meg a szállítási csomagolásra, például a kartondobozokra vonatkozóan, amelyek a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet értelmében kifejezetten mentesülnek az újrahasználat alól, vagy

— kötelezővé teszik a 29. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében, a 29. cikk (5) bekezdésében és a 29. cikk (6) bekezdésében meghatározott, 2040-re vonatkozó indikatív újrahasználati célértékeket.

28. **A betétdíjas rendszerek (DRS) alóli nemzeti mentességek**

Jogi rendelkezések:

a 3. cikk (1) bekezdésének 62. pontja szerint a »*visszaváltási díjas rendszer*« »*olyan rendszer, amelyben visszaváltási díjat számítanak fel a végfelhasználónak az említett rendszer keretébe tartozó csomagolt vagy töltött termék megvásárlásakor, majd visszafizetik azt a visszaváltási díjas csomagolásnak a nemzeti hatóságok által e célra engedélyezett gyűjtési csatornák egyikén keresztül történő visszavitelekor*«.

Az 50. cikk (1) bekezdésének megfelelően „[a] *tagállamok 2029. január 1-jéig meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az adott tagállamban egy adott naptári évben első alkalommal forgalmazott következő csomagolási formák évi legalább 90 tömegszázalékát elkülönítetten gyűjtsék:*

a) legfeljebb három liter űrtartalmú, egyszer használatos műanyag italpalackok; valamint

b) legfeljebb három liter űrtartalmú, egyszer használatos fém italtárolók.”

Az 50. cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z *(1) bekezdésben meghatározott célértékek elérése érdekében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett releváns csomagolási formák tekintetében visszaváltási díjas rendszereket hozzanak létre, és hogy az értékesítés helyén visszaváltási díj kerüljön felszámításra.*”

Az 50. cikk (5) bekezdése mentességet biztosít a tagállamok számára a (2) bekezdésben foglalt kötelezettség alól a következő feltételek mellett:

„a) a releváns csomagolási forma esetében a 48. cikk alapján előírt és a Bizottságnak az 56. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján benyújtott elkülönített gyűjtési arány legalább 80 tömegszázalék az említett tagállam területén első alkalommal a 2026-os naptári évben forgalmazott ilyen csomagolásra vonatkozóan; valamint

b) a tagállam 2028. január 1-jéig értesíti a Bizottságot a mentesség iránti kérelméről, és végrehajtási tervet nyújt be, amelyben konkrét intézkedéseket tartalmazó, azok ütemtervére is kiterjedő stratégiát mutat be, amely biztosítja a csomagolás tömeg szerinti mennyiségét tekintve a 90 %-os elkülönített gyűjtési arány elérését.”

A Bizottság értelmezése:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet nem biztosít enyhébb feltételeket a határ menti régiók kiskereskedői számára. Éppen ellenkezőleg, konkrét kötelezettségeket ([32]) ír elő a határokon átnyúló vállalkozások számára a kijátszás megelőzése érdekében, amely aláásható a betétdíjas rendszer célkitűzéseit és követelményeit.

([31]) A 43. cikk (7) bekezdése szerint: »*Az (5) bekezdés alkalmazásában a tagállamok – [a csomagolásról és csomagolási hulladékról szóló] rendelettel összhangban eljárva – bevezethetnek olyan csomagolásihulladék-megelőzési intézkedéseket, amelyek meghaladják az (1) bekezdésben meghatározott minimális célértékeket.*«

([32]) Az 50. cikk (11) bekezdése szerint: „*A tagállamok 2029. január 1-jéig biztosítják, hogy legalább az e cikk (2) bekezdése alapján e rendelet hatálybalépését követően létrehozott visszaváltási díjas rendszerek megfeleljenek a X. mellékletben felsorolt minimumkövetelményeknek.*
(…)
A Bizottság 2038. január 1-jéig a tagállamokkal együttműködve értékeli e cikk végrehajtását, és azonosítja, hogy miként lehet maximalizálni a visszaváltási díjas rendszerek interoperabilitását.”
A X. melléklet a következőképpen rendelkezik: „*A jelentős mértékű, határokon átnyúló üzleti tevékenységet bonyolító régiókkal rendelkező tagállamok biztosítják, hogy a visszaváltási díjas rendszerek kijelölt gyűjtőpontokon lehetővé tegyék a más tagállamok visszaváltási díjas rendszereiből származó csomagolás gyűjtését, és törekednek arra, hogy lehetővé tegyék a csomagolás megvásárlásakor a végfelhasználóra kirótt visszaváltási díj visszatérítését.*”

A tagállamoknak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 50. cikkének (5) bekezdése szerinti mentességi lehetősége teljesítménykritériumokhoz, nem pedig földrajzi kritériumokhoz kapcsolódik, és azt – bármely kivételhez hasonlóan – megszorítóan kell értelmezni.

A két feltétel – nevezetesen a betétdíj felszámítása és a betétdíjas rendszer létrehozása – kumulatív, mivel betétdíj felszámítása betétdíjas rendszer hiányában lehetetlen. Ezt a betétdíjas rendszerek fogalommeghatározása is hangsúlyozza. Következésképpen a végső forgalmazó csak akkor mentesülhet a betétdíj felszámítása alól, ha a tagállam egésze mentességet kapott a betétdíjas rendszer létrehozása alól. Másként fogalmazva, a végső forgalmazó nem mentesülhet a betétdíj felszámítása alól, ha a székhelye szerinti tagállam betétdíjas rendszerrel rendelkezik, és ezért köteles betétdíjat felszámítani más tagállamok fogyasztóinak.

29. **A meglévő betétdíjas rendszerekre vonatkozó minimumkövetelmények**

Jogi rendelkezések:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 50. cikkének (11) bekezdése szerint a tagállamok 2029. január 1-jéig biztosítják, hogy legalább az egyszer használatos műanyag italpalackokra és az egyszer használatos fém italtárolókra vonatkozó betétdíjas rendszer megfeleljen a X. mellékletben felsorolt minimumkövetelményeknek.

Az 50. cikk (11) bekezdése azt is kimondja, hogy a X. mellékletben felsorolt minimumkövetelmények nem alkalmazandók a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet hatálybalépése előtt létrehozott és azon betétdíjas rendszerekre, amelyek 2029. január 1-jéig elérik az 50. cikk (1) bekezdésében meghatározott 90 %-os célértékeket. A tagállamok azonban törekednek annak biztosítására, hogy a meglévő betétdíjas rendszerek az első felülvizsgálatkor megfeleljenek a X. mellékletben foglalt minimumkövetelményeknek. Amennyiben 2029. január 1-jéig nem érik el a 90 %-os célértéket, a meglévő egyszer használatos visszaváltási díjas rendszereknek legkésőbb 2035. január 1-jéig meg kell felelniük a X. mellékletben foglalt minimumkövetelményeknek.

A (145) preambulumbekezdés kifejti, hogy a X. mellékletben foglalt minimumkövetelmények elő fogják segíteni a nagyobb következetességet és a magasabb visszaváltási arányokat a tagállamokban. A követelmények meghatározására az érdekelt felek véleményei, szakértői elemzések és a meglévő betétdíjas rendszerek bevált gyakorlatai alapján került sor.

A Bizottság értelmezése:

A meglévő betétdíjas rendszer felülvizsgálata alatt a betétdíjas rendszer jelentős módosítását előíró jogszabályok által létrehozott szabályozási intézkedések értendők.

A minimumkövetelmények hozzájárulhatnak a betétdíjas rendszer környezeti teljesítményének, különösen a begyűjtési aránynak a megerősítéséhez. 2029. január 1-je előtt a tagállamok a betétdíjas rendszer felülvizsgálatakor mérlegelik, hogy a betétdíjas rendszer várhatóan teljesíti-e az 50. cikk (2) bekezdésében meghatározott, az elkülönített gyűjtésre vonatkozó 90 %-os célértékeket. Ha a betétdíjas rendszer legalább 90 %-os elkülönített gyűjtési arányt ér el, nem kell megfelelnie a minimumkövetelményeknek. Ha azonban nem, a tagállamnak mérlegelnie kell annak biztosítását, hogy a betétdíjas rendszer megfeleljen a X. mellékletben meghatározott minimumkövetelményeknek. 2029. január 1-je után az elkülönített gyűjtési kötelezettségeket nem teljesítő egyszer használatos italcsomagolásokra vonatkozó betétdíjas rendszernek 2035. január 1-jéig meg kell felelnie a minimumkövetelményeknek.

30. **Betétdíjas italtároló kiskereskedők általi átvétele**

Jogi rendelkezések:

A X. melléklet 1. pontjának megfelelően „[a] *tagállamok biztosítják, hogy a végső forgalmazók kötelesek átvenni az általuk forgalmazott csomagolóanyaghoz és csomagolási formához tartozó visszaváltási díjas csomagolást, és a visszaváltási díjas csomagolás visszaváltásakor visszafizetik a végfelhasználóknak a visszajáró visszaváltási díjat, kivéve, ha a végfelhasználóknak a visszaváltási díjas csomagolás felhasználását követően is ugyanúgy hozzáférhető módjuk van a visszaváltási díj visszaszerzésére az olyan gyűjtési csatornák egyikén keresztül, amelyek az élelmiszercsomagolás esetében élelmiszer tárolására alkalmas minőséget eredményező újrafeldolgozást biztosítanak, és amelyeket a nemzeti hatóságok e célra engedélyeznek. E kötelezettség nem alkalmazandó, amennyiben az eladótér alapterülete nem teszi lehetővé, hogy a végfelhasználók a visszaváltási díjas csomagolást visszaváltsák. A végső forgalmazóknak azonban mindig el kell fogadniuk az általuk értékesített termékek üres csomagolásának.*”

Az 50. cikk (11) bekezdése kimondja, hogy „[a] *tagállamok 2029. január 1-jéig biztosítják, hogy legalább az e cikk (2) bekezdése alapján e rendelet hatálybalépését követően létrehozott visszaváltási díjas rendszerek megfeleljenek a X. mellékletben felsorolt minimumkövetelményeknek. A X. mellékletben felsorolt minimumkövetelmények nem alkalmazandók azokra az e rendelet hatálybalépése előtt létrehozott visszaváltási díjas rendszerekre, amelyek 2029. január 1-jéig elérik az e cikk (1) bekezdésében meghatározott 90 %-os célértéket. A tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy a meglévő egyszer használatos visszaváltási díjas rendszerek az első felülvizsgálatukkor megfeleljenek a X. mellékletben foglalt minimumkövetelményeknek. Amennyiben 2029. január 1-jéig nem érik el a 90 %-os célértéket, a meglévő egyszer használatos visszaváltási díjas rendszereknek legkésőbb 2035. január 1-jéig meg kell felelniük a X. mellékletben foglalt minimumkövetelményeknek.*”

A Bizottság értelmezése:

A betétdíjas rendszerekre vonatkozó, a X. mellékletben meghatározott minimumkövetelmények szerint a végső forgalmazóknak át kell venniük az általuk értékesített termékek üres csomagolását, és vissza kell váltaniuk a betétdíjat. Ez a kötelezettség a vásárlás igazolása nélkül alkalmazandó.

A tagállamoknak továbbá biztosítaniuk kell, hogy a végső forgalmazók kötelesek legyenek átvenni az általuk értékesített csomagolóanyag és csomagolási forma valamennyi betétdíjas csomagolását, és kifizessék a betétdíjat a végfelhasználónak. A betétdíj visszaváltására vonatkozó kötelezettség nem alkalmazandó, ha a végső forgalmazó értékesítési felülete nem teszi lehetővé a végső forgalmazó számára, hogy elfogadja a betétdíjas csomagolás visszaváltását, vagy ha a végfelhasználók ugyanúgy hozzáférhető eszközökkel rendelkeznek a betétdíjnak egy másik, e célra engedélyezett, egyszer használatos italcsomagolásra vonatkozó, bevett és egyformán hozzáférhető gyűjtési csatornán keresztül történő visszaváltására. A tagállamoknak meg kell határozniuk e mentességek alkalmazásának módját.

A X. mellékletben meghatározott követelmények csak a 2025. február 11. után létrehozott betétdíjas rendszerekre alkalmazandók, vagy ha a betétdíjas rendszer 2029. január 1-jéig nem éri el az elkülönített gyűjtésre vonatkozó 90 %-os célértékeket. Következésképpen azokat a betétdíjas rendszereket, amelyek nem felelnek meg a minimumkövetelményeknek, nem érintik a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletben meghatározott visszavételi kötelezettségek.

31. **Az újrafeldolgozásra tervezett, elkülönítetten gyűjtött csomagolás életciklus végi kezelése**

Jogi rendelkezések:

A 48. cikk (1) bekezdése szerint „[a] *tagállamok biztosítják, hogy olyan rendszerek és infrastruktúrák kerüljenek létrehozásra, amelyek biztosítják valamennyi csomagolási hulladék visszaváltását és a végfelhasználóktól való elkülönített gyűjtését […], továbbá hogy megkönnyítsék az újrahasználatra való előkészítését és a magas színvonalú újrafeldolgozását. Azon csomagolást, amely megfelel az újrafeldolgozásra tervezésre vonatkozóan az e rendelet 6. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott kritériumoknak, újrafeldolgozás céljára kell gyűjteni. Az ilyen csomagolás égetése és hulladéklerakóban való elhelyezése tilos, kivéve az elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék későbbi kezelési műveleteiből származó olyan hulladékot, amelynek esetében az újrafeldolgozás nem megvalósítható, vagy nem a legjobb környezeti eredményt biztosítja.*”

A 48. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy „[a] *magas színvonalú újrafeldolgozás elősegítése céljából a tagállamok biztosítják, hogy átfogó gyűjtési és válogatási rendszerek és infrastruktúrák álljanak rendelkezésre az újrafeldolgozás megkönnyítése és az újrafeldolgozásra szánt műanyag alapanyagok hozzáférhetőségének biztosítása érdekében*”.

A 48. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy „[a] *tagállamok a hulladék bizonyos formáit illetően eltérhetnek a visszaváltásra és elkülönített gyűjtésre vonatkozó, e cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettségtől, feltéve, hogy a csomagolási hulladék frakcióinak gyűjtése, vagy a csomagolási hulladék vagy az ilyen csomagolási hulladék frakcióinak gyűjtése együtt más hulladékkal nem befolyásolja az ilyen csomagolásnak vagy a csomagolási hulladék frakcióinak képességét arra, hogy […] újrahasználatra való előkészítésnek, újrafeldolgozásnak vagy egyéb újrahasznosítási műveleteknek vessék alá, és az említett műveletekből olyan outputot generál, amely az elkülönített gyűjtés révén elért minőséggel összevethető minőségű*”.

49. cikk: „*A tagállamok 2029. január 1-jéig kötelező gyűjtési célkitűzéseket határoznak meg, és meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 52. cikkben felsorolt anyagok gyűjtése összhangban legyen az említett cikkben meghatározott újrafeldolgozási célértékekkel és a 7. cikkben meghatározott, az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelező célértékekkel.*”

A Bizottság értelmezése:

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 48. cikkének (1) bekezdése szerint nem megengedett az olyan csomagolás égetése és hulladéklerakóban való elhelyezése, amely megfelel az újrahasznosítást megkönnyítő kialakítás 6. cikk szerinti kritériumainak. Mivel az újrahasznosítást megkönnyítő kialakításra vonatkozó kritériumokat 2028. január 1-jéig a 6. cikk (4) bekezdésében meghatározott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban határozzák meg, és két évvel később alkalmazandók, a tilalom 2030. január 1-jén lép hatályba.

Az újrahasznosítást megkönnyítő kialakításra vonatkozó kritériumok alól mentesülő formák és anyagok csomagolása szintén mentesül a hulladékégetés és a hulladéklerakás tilalma alól. A mentességek olyan csomagolóanyagokra terjednek ki, mint a könnyű fa, a parafa, a textil, a gumi, a kerámia, a porcelán vagy a viasz. Bizonyos csomagolási alkalmazásokra, például az orvostechnikai eszközökre és a veszélyes áruk szállítására is vonatkoznak mentességek. A mentesített csomagolás a maradékhulladékkal együtt gyűjthető, és elégethető vagy hulladéklerakóban helyezhető el. Minden egyéb csomagolást, amelynek meg kell felelnie az újrahasznosítást megkönnyítő kialakítás kritériumainak, elkülönítetten kell gyűjteni és elvben újra fel kell dolgozni.

Az újrafeldolgozásra tervezett csomagolás hulladékká válásakor nem égethető el vagy nem helyezhető el hulladéklerakóban, kivéve az olyan csomagolási hulladékot, amelyet elkülönítetten gyűjtöttek, válogattak és kezeltek, de amelynek újrafeldolgozása nem megvalósítható vagy nem a 48. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerinti legjobb környezeti eredménnyel jár.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a fent leírtak szerint nem elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladékot az energetikai hasznosítási műveletek előtt szétválogatják az újrafeldolgozásra tervezett csomagolás eltávolítása érdekében (a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 48. cikkének (4) bekezdése).

A 48. cikk (3) bekezdése lehetővé teszi az elkülönített gyűjtésre vonatkozó követelményektől való eltérést, ha először is az ilyen gyűjtés nem befolyásolja a csomagolási hulladék vagy csomagolásihulladék-frakciók újrafeldolgozási kapacitását, és másodszor, ha az így kapott újrafeldolgozott anyag hasonló minőségű ahhoz, mintha elkülönítetten gyűjtötték volna. Még ha alkalmaznak is ilyen eltérést, a hulladékégetésre és a hulladéklerakásra vonatkozó tilalom továbbra is alkalmazandó a csomagolásihulladék-áramok keverésével gyűjtött csomagolási hulladékra.

A tagállamok kötelessége annak biztosítása, hogy elegendő rendszer és infrastruktúra álljon rendelkezésre az összes csomagolási hulladék elkülönített gyűjtésének biztosításához. Annak elősegítése érdekében, hogy a csomagolási hulladék gyűjtése összhangban legyen az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelező újrafeldolgozási célértékekkel és követelményekkel, a tagállamoknak 2029. január 1-jéig kötelező gyűjtési célkitűzéseket is meg kell határozniuk.

32. **A betétdíjas csomagolás elkülönített gyűjtési aránya 2026-ban és a betétdíjas rendszer 2029-ig történő létrehozására vonatkozó kötelezettség**

Jogi rendelkezések:

Az 50. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] *tagállamok 2029. január 1-jéig meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az adott tagállamban egy adott naptári évben első alkalommal forgalmazott következő csomagolási formák évi legalább 90 tömegszázalékát elkülönítetten gyűjtsék: a) legfeljebb három liter űrtartalmú, egyszer használatos műanyag italpalackok; valamint b) legfeljebb három liter űrtartalmú, egyszer használatos fém italtárolók.*”

Az 50. cikk (2) bekezdése meghatározza, hogy „[a]z *(1) bekezdésben meghatározott célértékek elérése érdekében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett releváns csomagolási formák tekintetében visszaváltási díjas rendszereket hozzanak létre, és hogy az értékesítés helyén visszaváltási díj kerüljön felszámításra.*”

Az 50. cikk (5) bekezdése kimondja, hogy „[a] *tagállamok mentesülhetnek a (2) bekezdés szerinti kötelezettség alól, ha:*

a) a releváns csomagolási forma esetében a 48. cikk alapján előírt és a Bizottságnak az 56. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján benyújtott elkülönített gyűjtési arány legalább 80 tömegszázalék az említett tagállam területén első alkalommal a 2026-os naptári évben forgalmazott ilyen csomagolásra vonatkozóan; valamint

b) a tagállam 2028. január 1-jéig értesíti a Bizottságot a mentesség iránti kérelméről, és végrehajtási tervet nyújt be, amelyben konkrét intézkedéseket tartalmazó, azok ütemtervére is kiterjedő stratégiát mutat be, amely biztosítja a csomagolás tömeg szerinti mennyiségét tekintve a 90 %-os elkülönített gyűjtési arány elérését.

Az a) pont alkalmazásában – amennyiben még nem nyújtották be a Bizottsághoz a releváns csomagolási forma elkülönített gyűjtési arányára vonatkozó információt – a tagállam indoklással ellátott magyarázatot ad arra vonatkozóan, az e bekezdésben meghatározott mentességre vonatkozó feltételek egyébként miként teljesülnek. Az indoklással ellátott magyarázatnak hitelesített nemzeti adatokon kell alapulnia és tartalmaznia a végrehajtott intézkedések leírását.”

A Bizottság értelmezése:

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy 2029. január 1-jéig az 50. cikk (1) bekezdésében meghatározott egyszer használatos műanyag palackok és fémtárolók 90 %-át elkülönítetten gyűjtsék. E gyűjtési célértékek elérése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy 2029. január 1-jéig teljes mértékben működőképes betétdíjas rendszert hozzanak létre a releváns csomagolási formákra vonatkozóan, kivéve, ha a tagállam 2028. január 1-jéig mentességet kért, és a végrehajtási terv kézhezvételétől számított három hónapon belül pozitív választ kapott vagy nem kapott választ.

Ha a tagállamok teljesítik a betétdíjas rendszer létrehozása alóli mentességre vonatkozóan az 50. cikk (5) bekezdésében meghatározott kumulatív követelményeket, mentesülhetnek a betétdíjas rendszer létrehozására vonatkozó kötelezettség alól. Ha egy tagállam élni kíván ezzel a mentességgel, a 2026-os naptári évben az adott tagállam területén forgalmazott egyszer használatos műanyag palackok és fémtárolók 80 %-át elkülönítetten kell gyűjtenie. Ezt legkésőbb 2028. július 1-jéig be kell jelenteni az Európai Bizottságnak. Ezek az adatok becsült gyűjtési arányokon alapulnának, de a tagállamoknak az egyszer használatos műanyag palackok gyűjtéséhez rendelkezésre álló adatokat is fel kell tüntetniük, amint azt az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv előírja. Ha a tagállam nem teljesíti a 80 %-os gyűjtési célértéket, nem jogosult mentességre. A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet szerint a tagállamoknak legkésőbb 2028. január 1-jéig végrehajtási tervet is be kell nyújtaniuk. A Bizottság értelmezése szerint a mentesség lehetőségét „egyszeri lehetőségnek" kell tekinteni. Ha egy tagállam az 50. cikkben megállapított rendelkezéseknek és időpontoknak megfelelően nem kérelmez mentességet, betétdíjas rendszert kell létrehoznia.

Ha egy tagállam mentességet kapott, és három egymást követő évben nem gyűjti elkülönítetten az egyszer használatos italcsomagolások 90 %-át, a mentesség a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet 50. cikkének (7) bekezdésében meghatározottak szerint a továbbiakban nem alkalmazandó. A tagállamnak ezt követően az azt az évet követő második naptári év január 1-jéig létre kell hoznia a betétdíjas rendszert, amelyben a Bizottság értesítette a tagállamot arról, hogy a mentesség már nem alkalmazandó.

33. **A tagállamok 90 %-os gyűjtési célértéke az egyszer használatos műanyag italpalackok és fém italdobozok tekintetében, valamint a regionális betétdíjas rendszerek hozzájárulása**

Jogi rendelkezések:

Az 50. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] *tagállamok 2029. január 1-jéig meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az adott tagállamban egy adott naptári évben első alkalommal forgalmazott következő csomagolási formák évi legalább 90 tömegszázalékát elkülönítetten gyűjtsék: a) legfeljebb három liter űrtartalmú, egyszer használatos műanyag italpalackok; valamint b) legfeljebb három liter űrtartalmú, egyszer használatos fém italtárolók.*"

Az 50. cikk (2) bekezdése meghatározza, hogy „[a]z *(1) bekezdésben meghatározott célértékek elérése érdekében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett releváns csomagolási formák tekintetében visszaváltási díjas rendszereket hozzanak létre, és hogy az értékesítés helyén visszaváltási díj kerüljön felszámításra.*"

A Bizottság értelmezése:

Az egyszer használatos műanyag italpalackok és fém italtárolók elkülönített gyűjtésére vonatkozóan az 50. cikk (1) bekezdésében meghatározott 90 %-os célértékek a tagállam egészére vonatkoznak, és a tagállam területén egy adott évben forgalmazott ilyen csomagolási formák mennyiségén alapulnak.

Minden egyszer használatos műanyag italpalacknak és fém italtárolónak a betétdíjas rendszer részét kell képeznie, kivéve azokat, amelyeket az 50. cikk (4) bekezdése kifejezetten mentesített e kötelezettség alól. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy teljes területükre kiterjedjen e csomagolási formák elkülönített gyűjtése, de szubnacionális szinten bevezethetnek betétdíjas rendszereket a vonatkozó nemzeti közigazgatási körzetek és tengerentúli területek figyelembevétele érdekében.